

DIVO INNOCENTIO OCTAVO
PONT. MAX. PAVLVS DE HEREDIA
POST PEDVM OSCVLA BEATORum
SALVTEM PERPETVAMQVE FOELI
CITATEM.

f Epenumero cōtemplatus sum san
ctissime pater questionē quandaz
que est inter duas amplissimas sco
las quibus totus pene orbis sustē
tari uidet. Ea uero est: Vtrum intemerata uir
go Maria fuerit concepta in peccato originali.
Vna autem scola hoc argumento nititur pro
bare q̄ sic: cum peccatum nostri primi parētis
tam graue fuerit ut materiam suam infecerit &
cōtaminauerit: adeo ut ab eo descendentes infe
cti sint illa macula quod peccatū originale ap
pellatur. Gloriosa uero uirgo concepta fuerit
ex illo semine quod ab Adam processit: ratio
ni congruum est q̄ fuerit in peccato originali
concepta & hoc patet: quia deus non uult ab
rogare ordinē cursumq̄ nature: sed bene in eo
dem instanti fuit purificata & sanctificata ab
ipso peccato. Altera autem scola tenens q̄ nō:
oppositum arguit dicens. Cognito uirginem

Immaculatā futuram uas & tabernaculū quo
xp̄us carnem humanam erat assumpturus: ne
= cesse erat ut p̄fectus esset q̄ reperiri posset: neq̄
indigeret purificatione. Quare ego paulus de
heredia ut cōponerem hm̄ōi controuersiā pre
sens opus institui cōpilare: in quo ut mea uia
procedā pretermisissis multiplicibus ratiōibus
& argumentis que utraq̄ scola facit: ea adducā
que ad huius rei satisfactionem q̄ melius dici
poterit facere uidebuntur. Et quāuis sciam me
unum esse ex iis qui fortasse minus intelligā:
tamen ob ardentissimam deuotionē quā erga
piissimam uirginē gero: eiusq̄ minimū me ser
uum appello cogor ut pro ingenii mei ibecilli
tate meam de hac questione s̄niam in medium
proferam. Id aut̄ erit uirginē gloriosam nullo
pacto fuisse in peccato originali cōceptam: qđ
uariis ratiōibus tam naturalibus q̄ propheti
cis pro uiribus ostēdemus. Et quoniā ueritas
a quocunq̄ referat̄ accipienda est: ideo ad pro
bandā intentiōem nostram adducā dicta tam
hebreorū doctoz̄ & alcorani mahometi q̄ alio
rum plurium: tametsi infidelis illi sint & a no
stra plurimū religione abhorreant. In primis
aut̄ testabor maximum discrimen esse inter he

41

braicum sensum & diui Hieronimi traductio-
nem. Et quod falsitas proueniat ex deprauatione
textuum quam scribe fecerunt in biblia ut nos in
nostro ense probamus ostendentes diuum hie-
ronimum optime traduxisse. Verumtamen quia in
ipso ense & in hoc tractatu multis in locis con-
tradiciamus pestifere iudeorum opinioni non disce-
dam ab hebraico sensu & dimittam hieronimi
traductionem: non quod illam non probem: sed ne
iudeus obiceret possit nos falsis testimoniis pro-
basse ueritatem. Et quia Salomon ait canticorum
c. iiii. Egrediamini & uidete filie syon regem Sa-
lomone in corona qua coronauit eum mater
sua in die desponsationis sue & in die leticie cor-
dis sui ubi loquitur de incarnatione que est coro-
na quam maxima leticia accepit christus quando de-
sponsauit se matri sue ideo partem tractatum co-
ronam regiam appellabimus. Eum autem tue. S.
idcirco dedicandum putauimus quonia cum tu
qui christi iesu uiuam imaginem fidelibus populis
representas illiusque uicem quasi terrenus christus
geris in terris uidearis optima ratione Marie fili-
us appellari eius tanquam tue parentis laudes pri-
mus cognosceris: cognitas si uideres approba-
res approbatas demum legedas fidei populo

publicares. Quis enī uel auidius uel honorifi-
centius illas suscepisset q̄ tu p̄r s̄ctissime q̄ &
xp̄iane religionis es caput & eam tuis diuinis
v̄tutibus ornas quicq; es tū celitū oīm tum uel
maxie ipsius uirginis flagratissimus ac deuotissi-
mus cultor. Quis itē alius plus auctoritatis q̄
tu approbās huic operi in quo laudes tue ma-
tris cōtineant̄ addere potuisset. Quis etiā ad a-
lia q̄ meditati sumus publicāda q̄ ex fontibus
hebreorū hausta in n̄re fidei firmamentū addā-
tur. eāq; locupletent nos acrius excitare. Nā &
si mee mentis instructu diuinaq; gr̄a ad id pre-
standū satis uidear inflamatus. aura tñ & uelut
secūdo uento ad fluctus maris difficiles perua-
gādos remigātī leni est opus ne anteq̄ in portū
cimba possit impelli. uel transuersa iactet̄ in li-
tus. uel mediis ifluctibus obruat̄. Suscipe igr̄
beatissime p̄r oblatū pauperescenti manu mu-
nusculū. & me naufragū senem. ac tue s̄ctitati
deditissimū seruulū hēas cōmendatū. P̄ns trac-
tatus diuidit̄ in q̄tuor partes. Prima ps dicit̄
ratio generatōis peccati. Secūda ratio operatio-
nis Tertia ratio p̄phetie. Quarta ratio creatio-
nis uirginis.

Prima pars ad p̄bandū gloriosā uirginē cō-
ceptā fuisse absq; peccato originali. z hoc rōne
causae ḡnationis peccati. Extat in li. sapiētie dic-
tū. Per q̄scunq; causas nascit̄ peccatū. per ealdē

dissoluit. Eandē auctoritatē iuenimus decreta
 li de regulis iuris. Oīs res per q̄s causas nascit̄
 per eadē dissoluit̄. Hāc eandē repimus apud
 Auerroim i. v. culliat̄ cap. i. de uirtutibus q̄
 ui opant̄. ex principiis & causis p̄ q̄s accipiūt
 res sua pricipia. ex eisdē accipiēdi sūt fines. Igr̄
 & si nos a materia nr̄i tractatus parūper trans
 grediemur nihilominus ut melius nr̄a intētio
 declaret̄. adducemus oīa q̄ interuenērūt perpe
 trationi peccati Ade quēadmodū etiā interfue
 rūt absolutōi peccati & passiōis xp̄i. Dico er
 go peccatū primū ab hoīe p̄petratū fuisse. nece
 sse ut ab hoīe redimeret̄. Hoc aut̄ peccatū cō
 missū fuit īfinito. necesse erat ueniret īfinitus
 ad reluedū. & hec ē potissima ratio quā afferūt
 sacri theologi messia necessario fuisse deū & ho
 minē. Hoc peccatū cōmissū fuit ab hoīe crea
 to uerbo dei. necesse erat ueniret ad redimendū
 homo. cuius hūana natura uerbo dei facta eēt
 un̄ illud & uerbū caro factū est. Hoc peccatū
 cōmissū fuit ab hoīe q̄ fuit p̄r totius oībis. ne
 cesse erat illud redimeret xp̄s deus & homo q̄
 fuit p̄r uniuersū. Hoc peccatū uenit interuen
 tu serpētis. necesse erat uenia p̄ueniret ex altero
 serpente q̄ est xp̄s ut extat ex textu diui iohan
 nis euangeliste capitulo. iiii. Sicut moyses exal
 tauit serpentem in deserto ita exaltari oportet

filium hominis. Preterea in quodam hymno quod incipit Alma chorus, serpens unum ex nominibus christi numeratur. Hoc peccatum commissum est in esu fructus arboris, necesse erat fieret in arbore redemptio. Hoc itidem uenit ex fructu quem adam comedit, necesse erat altero fructu dilui, ut ait Paulus ad corinthios epistola prima capi. v. Et enim pascha nostrum immolatus est christus Itaque epulemur ob quas quidem duas extremas nationes canit mater ecclesia. Per lignum serui facti sumus & per sanctam crucem liberati sumus. Fructus arboris se duxit nos & fructus arboris redemit nos. Hoc peccatum perpetratum est ab homine cuius unus tantum erat parens scilicet terra que fuit materia ade, necesse erat redimeret ille, cui non esset nisi unus parens que esset mater. Hoc peccatum perpetratum fuit ab homine qui creatus est integer & ita pulcher ut in mortis articulo, necesse erat ueniret christus integer homo tametsi non fuerit in utero matris quadraginta diebus ut organizaretur sicut quilibet homo, sed statim quod uerbum caro factum est homo integerrimus factus fuit & perfectus. Si autem mihi obiciatur consequens non ualere quia christus sicut adam debebat creari magnus

& pulcher quemadmodū erat in die passionis
 Item si qs dixerit Noli paule rīdere q̄ fuerit
 īpossibile corpus tā pulchrū & tā bene ppor
 tionatū potuisse in aluo uirginali cōtineri q̄
 hec nō esset respōsio triplici ratione. Prima q̄
 quemadmodū pullū gallinaceū aut calūbinum
 cū primū egreditur ouo uolens non poteris il
 luc reintromittere . quoniā uix caput recipiet
 Prius autē diuino quodā miraculo in eo cōti
 nebatur. ita poterat facere de xp̄o benedicto .
 Secūda q̄ sicut in speculo paruo effigies hoīs
 magni refert̄ dum speculat̄ . & in eo cernuntur
 turris magna & mons ingens. ita poterat xp̄s
 manere in utero uirginis. Tertia q̄ quemad
 modū corpus xp̄i ita magnū & pulchrū ut in
 celis habitat descēdit in hostiā paruā consecra
 tam. eodē modo poterat degere ī uirginis aluo
 Et sic rīdeo xp̄m uere potuisse generari ita ma
 gnum & pulchrū ut erat in die passionis & de
 gere in utero uirginis. Preterea dico q̄ poterat
 xp̄s incedere p̄dicans a die sue natiuitatis ut fe
 cit triginta ānos natus. Sed deus hoc facere no
 luit ne cognosceret̄ nisi pro hoīe tantū quoniā
 alioquin nō potuisset seq̄ eius sancta mors &
 passio adeo ignominiosa & acerba. Quare si a

liter factū fuisset hoc miraculo stupefacti hoēs
eū uenerati fuisset ut deum & illesū seruassent
adeo ut nec iudas q̄dem q̄ taz magnus pditor
fuit si eum cognouisset unq̄ pdidisset. Hoc
aūt pbatur quoniā cum primū aliquā eius ha
buit cognitionē penituit & triginta denarios
restituit. Hoc peccatū perpetratū fuit ab hoī
ne creato die ueneris . necesse erat ueniret xp̄us
ad id redimendū die ueneris generatus. Notā
dum enī est q̄ in anno natiuitatis xp̄i fuit an
nūciatio in die ueneris. z sacri theologi pbant
natiuitatem dñi n̄ri fuisse die dñico & optima
q̄dem ratione. Die enī domico cepit deus crea
re hunc orbē & in uenere pfecit. atq; ita decens
erat ut in die dñico nasceret & iciperet edifica
mūdū gloria eterna. Idcirco dies annūciatio
nis uenit biduo ante natiuitatē. Hoc peccatū
perperatū fuit ab homīe qui die ueneris pecca
uit totāq; orbem cōdemnauit. necesse erat uenī
ret xp̄s q̄ die ueneris pateret z pceret orbi. Hoc
peccatū cōmissū fuit ab homīe qui die ueneris
eiectus est a paradiso. necesse erat ueniret xp̄us
q̄ die ueneris pelleret a mundo. Hoc peccatū
cōmissū est ab homīe qui cognoscebat felicitā
tem consistere in gubernatione ciuitatis. & po

tentem esse. ut ait textus genesis cap. ii. z eritis
 sicut dii necesse erat ueniret christus ut instrue
 ret felicitatem nō consistere in hoc mundo sed
 in regno dei. Hoc peccatum perpetratū est
 ab homine q̄ ob corporis uoluptatem animā
 suā occidere uoluit & animas ab eo descenden
 tium. necesse erat ueniret christus & affligeret
 seipsum. eiusq; uita esset erumnosa ut animas
 uiuificaret. Hoc peccatum commissum fuit
 ab homine cuius delictū toti orbi mortem pe
 perit. necesse erat ueniret christus q̄ morte sua
 & post resurrectionē ostenderet uitā mundo p
 resurrectionem. Hoc peccatū commissū fuit
 ab homie transgressore precepti diuini & qui
 pditione sua mūdū condemnauit. necesse fuit
 ueniret xp̄s tradendus ut sua passione ignosce
 ret mundo. Hoc peccatū perpetratū fuit ab
 homie qui uoluit esse dñs & imperare. necesse
 erat ueniret christus cui imperare & esset sup
 positus anne . cayphe . herodi atq; pilato.
 Hoc peccatum cōmissum fuit ab homine qui
 deliquit in superbia & in obedientia . necesse
 erat ueniret christus cum obedientia & humili
 tate mansuetus sedens super asinam . Hoc
 peccatum commissum fuit ab homine quem

diabolus tentauit superbia auaritia atq; gula.
Auaritia cū dixit ei. Et eritis sicut dii. Gula cū
comedit ex arbore. Supbia & in obedientia in
transgressione p̄cepti diuini subiciendo se dia
bolo qui eum uicit. necesse erat ueniret x̄ps re
dēptor q̄ tentaret a diabolo eisdē peccatis. Gu
la q̄n dixit ei. Si filius dei es dic ut lapides istī
panes fiāt. Auaritia & supbia q̄n eleuauit eū ī
montē altū & ostēdit omnia regna eiq; dixit.
hec oīa tibi dabo. si cadens adoraueris me. x̄ps
aūt diabolū supauit. Hoc peccatū cōmissū
fuit ab hoīne cuius peccati causa terra maledic
ta fuit ut generaret spinas & carduos. erat nece
sse ueniret x̄pus spinis coronatus ut parceret
mūdo. Hoc peccatū cōmissū fuit ab homīe
cuius peccato terra eius materia maledicta fuit
necesse erat ueniret x̄ps cuius incarnatōe b̄ndi
ceret mater eius. ipsiq; diceret. Ave gratia ple
na. Hoc peccatū cōmissū fuit ab hoīe cuius
peccato condēpnatus ē ipse & tota p̄genies. ut
cū sudore uultus sui comederet panem. necesse
erat ueniret x̄ps q̄ sudore sui uultus ueronice
relictō ignosceret orbi. Hoc peccatū cōmis
sū fuit ab hoīe. cuius aīa intellectiua est tota ī
toto corpe & tota in parte. Sed q̄a eius opatōes

magis in cerebro demonstrant & corde ideoque
 dicitur aia in cerebro in corde consistere. Adam
 autem quoniam peccauit perdidit sensum & fantasmate
 gubernatus est: erat necesse ueniret xps cui im-
 poneretur corona spinea que circundaret caput
 cerebrum & fantasma cum maxima sanguinis
 effusione: mox uero lancea feriret latus quod
 est domus cordis. Hoc peccatum commissum
 fuit ab hoie qui auribus suis audiuit preceptum
 dei & transgressus est: erat necesse ueniret xpus
 qui audiret multa uitupia & obprobria. Hoc
 peccatum commissum fuit ab hoie qui oculis suis
 uidit arborem ex qua precepit deus ne comederet
 necesse erat ueniret xpus qui uideret sputa iu-
 deorum & arborem qua crucifigendus erat. Hoc
 peccatum perpetratum est ab hoie qui sponte sua
 accessit ad arborem ut mandatum dei transgrede-
 retur: erat necesse ueniret xps ut sponte ascende-
 ret arborem qua admitteretur peccatum. Hoc pec-
 catum commissum est ab hoie: cuius pedes maxima
 leticia processerunt ad colligendum fructum: ne-
 cesse erat ueniret xps cui pedes perforarentur ad
 ueniam peccati. Hoc peccatum commissum fuit
 ab hoie qui manu sua arborem apprehendit:
 & altera collegit fructum necesse erat ueniret xps

cuius manus perforarentur. Hoc peccatum
cōmissum fuit ab homīe qui expādīt brachia
sua & corpus ad fructum colligēdum: erat ne
cesse ueniret xp̄s cuius brachia & corpus ī cru
ce descenderent. Hoc peccatum perpetrātū
fuit ab homīe qui aperuit brachia sua ut totū
orbem in peccatū traheret: erat necesse ueniret
xp̄us qui expansis brachiis staret ad ignoscen
dum. Hoc peccatū perpetrātū fuit ab hoīe
cui cōmedētī ex illo fructus dulce fuit: necesse
erat ueniret xp̄s qui in cruce diceret Sicio eiꝫ
daret in potum fel & acetum. Hoc peccatū
fuit cōmissum ab homīe cuius omīa membra
gauisa sūt & recreata ex cibo illius fructus: ne
cesse erat ueniret xp̄us cuius oīa membra cede
rent & essēt afflicta multis uerberibus. Hoc
peccatum fuit cōmissum ab hoīe qui postq̄ cō
medit fructum cognouit inhonestū esse nudū
incedere & ut tegeret dedecus suum accepit fo
lia ficus & uelauit: erat necesse ueniret xp̄us ut
tegeret dedecus orbis: eiꝫ imponeret uelū sup
pudēda. Hoc peccatū cōmissum fuit ab ho
mine cuius materie que est terra nō potest ad
scribi aliquod peccatū nec originale nec actua
le nec mētale: erat necesse ueniret xp̄s: cuius ma

tri nō posset obici alicuius generis peccatum.

Hoc peccatū perpetratū fuit a muliere necesse fuit ut ab altera muliere dissolueret. Hoc peccatū perpetratum fuit a muliere matrē uniuersali totius orbis : necesse erat ueniret altera mulier mater uniuersi cuius interuētū peccatū relaxaret. Hoc peccatū perpetratum fuit a muliere tentante diabolo : necesse erat ueniret gloriosissima uirgo que mediante salutatione angelica remissionem impetraret. Hoc peccatum fuit cōmissum mediantibus tribus lris. E. V. A. que significāt Eua: erat necesse eisdē lris inuersis que Aue conficiunt peccatū dimittere tur. Hoc peccatū cōmissum fuit ab homine qui ex uirgīe factus est que est terra uirgo: necesse fuit ueniret xps filius uirginis ad ignoscē dum. Hoc peccatū cōmissum fuit a muliere q̄ in articulo peccati uirgo erat. necesse fuit ueniret v̄go cuius intercessiōe peccatū relaxaret.

Hoc peccatū fuit cōmissū a muliere q̄ facta fuit absq; peccato origīali : erat necesse ueniret imaculata v̄go sine peccato origīali cōcepta cuius interuentu peccatū dilueret. Hoc peccatū fuit cōmissum a muliere que suis demeritis damnata fuit ut cū dolore pareret: necesse erat

ueniret uirgo gloriosa sine peccato concepta & pareret xpm absq; dolore imo cum summa leticia. Hoc peccatum fuit perpetratum a muliere producta absq; libidine & uoluptate corporea (quando eni Eua ablata est ex costa Adam dormiebat in paradiso: nihilq; sensit) necesse fuit ueniret uirgo Maria concepta absq; effrenata libidine & delectatione corporea. Quomodo aut id fuerit in sequentibus declarabitur a nobis.

Hoc peccatum fuit commissum a muliere que personaliter interuenit peccato petrando erat necesse ueniret iclita uirgo que personaliter interueniret remissioni peccati. Atq; his rationibus iure pbauimus quoniam pacto gloriosissima uirgo concepta fuerit absq; peccato originali. Et hec quantum ad primam partem dicta sufficiant.

Secunda pars dicta ratio operationis Ad probandum tribus modis q; gloriosa uirgo fuerit concepta sine peccato originali. Primo modo propter operationes naturales. Secundo propter artificiales. Tertio ob diuinas. Primo modo propter naturales & hoc septem modis. & in primis faciemus duas propositiones. Prima erit q; in quocunq; opere debent reperiri quatuor

4

cause uidelicet materialis. efficiens. formalis. & finalis. Ex his aut quatuor causis finalis e sublimior & pstantior omnibus. quia eius gratia relique pparantur. Secunda q causa finalis & opinio nature semper permanent. neq cessant suo subiecto & indiuiduo pfectiorem tradere formam. si materiã aptam ad recipiendũ talem formã inuenerint. Idcirco necesse est unicuiq efficiẽti naturali atq artificiali disponere habiliorem materiã q possit cuilibet subiecto. ut ueniat finis peculiaris illi secundũ cogitationẽ & finem ab ipso imaginatum. Exempli gratia Piper cuius finis est caliditas & siccitas. & naturaliter facit ignis operationẽ. Econtrario uio la quam natura disponit ad qlitatem aque ut pote rem cõuenientem frigiditati que e finis ei peculiaris. Eadem ratione Saphirus. rubinus. & adamas quos natura & causa finalis dispoit ad quandã materiã sublimẽ lucidã & diaphanam ex qtuor elementis ut recipiant formam pptiam & peculiarem sibi. nõ obstante q sint ex elemento terrestri quod e crassum obscurũ & tenebrosũ. Quod cũ ita sit in rebus naturalibus. consequẽs est gloriosã uirginem. ex quo erat subiectum quo filius dei incarnãdus erat

bi

fuisse perfectissimū & naturaliter factum absq̃
peccato originali. nec creatā cum peccato & po
stea purgatā. Secundus modus. Vnicuiq̃ enti
cui deest aliq̃ perfectio. insitus est naturalis ap
petitus assimilandi enti perfectiori. oditq̃ res
sibi infimas & inferiores. Natura aut̃ si dispo
sicio subiecti sit habilis recipere maiorē perfec
torem dat ei q̃tum capax sit. Idcirco saphirus
cuius materia ē ex terra tetra. natura cupit ascē
dere in gradū claritatis q̃ est in elemento aereo
accipitq̃ ab ipso claritatem fitq̃ lucidū & dia
phanū. Minere autē cupit fieri uegetatiuū ob
eamq̃ rem corallum quod est minere crescit ut
uegetatiuū & si aīam uegetatiuā non habeat.
Sed natura dat ei crescendi perfectionem. cum
materiā habeat aptā. Vegetatiuū uero appetit
animal fieri. ideo mandragore ob dispositōnē
sue materie & si caret sensitiua. natura tñ dedit
ei hominis figurā. Preterea aīal cupit fieri homo
ob quod simia hominis tenet effigiem effingitq̃
multa que ipse homo. tametsi anima careat ra
tionali. unde consequens est ex quo appetitus
materie gloriose uirginis erat cōcipi absq̃ pec
cato originali eiusq̃ materie dispositio erat ha
bilis ad recipiendū huiusmodi perfectionē q̃

rationabilius sit operatione nature conceptam
 fuisse sine peccato originali. q̄ post conceptio-
 nem fuisse purgatā. Tertius modus. materia
 forma & causa efficiēs quāto perfectior & sub-
 limior est eorū finis. tanto sunt altiores. quem
 admodū quatuor elementa cum primū animā
 sensitivā nanciscuntur. sublimiora sūt q̄ cum
 solum animā uegetatiuam habebāt. Cum autē
 rationalem adipiscunt. sunt altiora q̄ cū erant
 bruta. Mineria uero cum primū lapilli precio-
 si efficiunt. prout est carbunculus rubinus &
 zaphirus nobiliores sunt hiaspide & porphī-
 rite hiaspis autem & porphirites sunt excellen-
 tiores lapidibus q̄bus domus construunt. Ea-
 dem ratione ex herbis honorabilius est frumē-
 tum. & ex architectis q̄ regiam construūt. q̄ q̄
 casam. Item erigere basilicas sublimius ē q̄ pa-
 latia regis edificare. Preterea adorare deum eiq̄
 dicere laudes amore prestātius est & acceptius
 q̄ necessitate. Sequitur ergo. ut quanto subli-
 mior est causa finalis tanto plures perfectōnes
 emanēt ab ip̄a in subiecto suo. ut excellentior
 sit futura. Quod cum ita sit. necesse erat inte-
 meratam uirginem que erat subiectū & taber-
 naculū quo filius dei incarnādus erat. futurā

sublimiori gradu q̄ subiecta minora que cum peccato originali cōcepta sūt cōcipi sine peccato originali. ut pote que excessū p̄fectionis haberet. Quartus modus. Exploratissimū est in q̄cunq; re inueniant̄ alii fines a primo separati secundū finem esse primo sublimiorem. tertiū secūdo. & ita gradatim de ceteris. Eadem ratione materia & forma secūdi finis sunt perfectiores materia & forma primi. & materia z forma tertiū sublimiores secūdi. uerbi gratia. hominis respectus z finis esse aīal. perfectius ē q̄ finis esse uegetatiuū. finis aut̄ esse hominem est perfectior q̄ finis aīal esse. Propterea cū homini definitionē dare uoluerimus put solum aīal est esse corpus nutritiuū. sensibile dicemus. Si autem put homo est. dicemus esse aīal rationale q̄ est sublimior diffinitio q̄ prima. Conseq̄ns est igit̄: ut cū intemerata uirgo in sua conceptione nō solum ut esset homo fuerit concepta sed ut eius ultimus finis fuerit esse matrem dei qui q̄dem finis est excellentior atq; sublimior ultimo fine in genere hūano q̄ habuerit materiam z formā perfectiorē ea que hominem esse faciebat. Illa aut̄ est conceptā esse absq; peccato originali. Nā quemadmodū materia aīalium

r
ma

est sublimior perfectiorq; materia plantarum.
 materia aut hominis est excellentior animalium
 ita rationi congruum est & necessarium materiam
 uirginis gloriose fuisse perfectiorem sublimio
 remq; materia hominum. utpote que in altiorez
 gradum ascenderit hominis. Et hac ratione sa
 tisfatiemus dicto diui pauli. Omnes in adam
 peccauerunt Quod sic interpretamur. Omnes q;
 subeunt regulam Ade solum. neq; altiore gradum
 forciunt. ii uere peccatores sunt & in peccato
 originali concepti. Verutamen gloriose uirginis
 que in sublimiore gradum ascendit q; adam. no
 potest dici q; ceciderit in peccatum ade. solaq; ip
 sa uirgo hoc priuilegio donata fuit supra om
 nes creaturas. ut in ea filius dei conciperetur.
 Quod aut hanc excellentia aliquis nancisci no
 poterat pter gloriosam uirginem. isq; fuerit eius
 ultimus finis & sue conceptonis probabimus
 hoc modo. Nulla unq; creatura concepta fuit
 in qua dei filius incarnaretur preter uirginem
 gloriosam. In ipsa autem filius dei incarnatus e.
 ergo ut filius dei conciperet. concepta fuit uir
 go gloriosa. Concludit hoc argumento incar
 nationem filii dei fuisse causam finalem concep
 tionis beate uirginis. Postq; autem fuit causa fi

nalis dicte cōceptionis. necesse fuit ut materia
& forma inclite uirginis esset perfectior & sub
limior q̄ alia in genere hūano & sine peccato o
riginali creata. Quintus modus. Natura tunc
est equa & secundū se ipsam agit cū dat tantū
perfectionis q̄tum subiectū recipere potest: Et
hoc modo nō dicitur aliqd contra natura fieri
Tunc enī id diceretur. cū ipsa natura nō daret
perfectionem quā eius subiectū capere potest.
Nam quemadmodū est contra naturam dare
perfectionem ei qui nō meret̄. ita est contra na
turā illi. que meret̄ adimere. Quod cū ita sit.
fuit necesse materiā gloriose uirginis q̄ erat ha
bilis & apta recipere huiusmōi perfectionem.
q̄ conciperet̄ absq̄ peccato originali a natura
sine peccato originali creatā fuisse. Alioquin si
apta non fuisset deus illā nō mundasset. Qua
ratōne respondebimus obiectioni quā afferūt
deum nolle cōtradocere nature. ideoq̄ fuisse cō
ceptam in peccato originali. Fateor equidem:
sed uerā dico cōtradictōnē nature esse. cū natu
ra nō dat tantū p̄fectionis q̄tū subiectū cape
r̄ pōt Ergo cū subiectū iuiolate uirginis esset ap
tū recipere talē perfectionē non pōt dici cōtra
naturā factū fuisse ut crearet̄ absq̄ peccato ori

ginali. Sextus modus Faciemus aut duas pro-
 positiones. Prima erit. Certum est peccatum origi-
 nale non esse causam efficientem generationis quippe
 quod si adam non peccasset, certe generasset. Secunda
 & hoc exemplo probabimus. Quidam rex ingressu-
 rus erit domum sordidam & fetidam. Interrogo utrum
 decentius sit eam domum mundari debere & va-
 riis odoribus repleri antequam rex ingrediat, an
 postquam ingressus sit. Certe dignitati regie con-
 ueniet prius nitidam, mundam & redolentem redde-
 re quam postea. Ita dicemus de regia celorum iustius
 & decentius fuisse, ut materia quam futura erat ma-
 teria uirginis gloriose mundificaretur ac sanctifi-
 icaretur dum erat materia generantis, & ab ea ad-
 meretur causa efficiens peccati originalis quam postea
 cum erat materia generate. Quod si non ostenderet
 defectum in regia celi Textus autem canticorum cap.
 iiii, clamat. Tota pulchra es, zc. ergo defectus
 peccati originalis gloriose uirgini non potest im-
 putari. Septimus modus, quanto propinquiores sunt
 principium & finis, tanto perfectius debet esse me-
 dium, magisque convenire debent principium, & me-
 dium cum fine quemadmodum maior influenza
 puenit a causa finali in operatione subiecti &
 multo auidior est finis in medio & principio.

b iiii

Ideo cognito ꝓ finis cōceptionis uirginis inte-
merate erat ꝓpter cōceptionem filii dei. necesse
erat cōuenire deberent principiū quod est bea-
ta uirgo & mediū quod est conceptā esse absqꝫ
peccato originali cū fine qui ē incarnatio filii
dei ī uirgine gloriosa. Et quēadmodū cum pri-
mū uerbū caro factum est deus dedit materie
xpi omnes perfectiones quotquot habiturus
erat. nec ulla defuit ita necesse fuit materiā glo-
riose uirginis in sua conceptione sortitā fuisse
omnes perfectiones q̄s eius materia capere po-
terat. nec expectandā fuisse purgationem origi-
nalis peccati. Quod si mihi obiciatꝫ propositō-
nem meam esse falsā. utpote corpus xpi in sua
cōceptione nō omnes p̄fectiones habuisse cum
iu sua resurrectione fuerit glorificatū. Respon-
deo uere cū primū uerbum caro factū est. cor-
pus eius fuisse glorificatū. Verūtamen cū diui-
nitas esset ei unīta & glorificationē quodāmō
colligatā haberet nō sinebat corpus xpi opera-
ri in uita res glorificati. cum futurū esset passi-
bile & mortale. quēadmodū si quis puerꝫ fortī
manu tenens eū non permittat facere quod ue-
lit. sed bene cogēte necessitate corpus xpi facie-
bat opera corporis glorificati. ꝓut in eius na-

tiuitate cōspicimus eū prodiisse ex utero uirgi
 neo absq; corruptione uirgīs incorrupte. Hnt
 enim hoc precipuū corpora glorificata ut sua
 subtilitate transeant p parietē sine illius corru
 ptione. Cuius rei exemplū esse pōt. q̄ xp̄s post
 resurrectionē suā ingressus est domū ubi erāt
 eius discipulī ianuis clausis. Preterea in tranffi
 guratione usus ē corpore glorificato. & eo tem
 pore quo iudei uolebant eū lapidare. exiit e tē
 plo illis nō uidentibus. Ad cōfirmationē autē
 nre rationis q̄ nō reperiāt apud aliquem euan
 gelistarū mentio de glorificatione xp̄i in eius
 resurrectione ob idq; cōsequens esse gloriosam
 uirginē in instanti sue cōceptionis fuisse absq;
 peccato originali. dico in cōceptione eius mate
 riā habuisse omnes pfectiones quas habitura
 erat. cunq; ei anima infusa est adeptā fuisse om
 nes pfectiones in actu q̄ in anima reperiri pos
 sent put sūt scientia sapientia. intelligentia &
 pphēcie & quecūq; aīe attribui possunt. Cum
 autē dei filius in ea incarnādus uenit. in gradū
 altissimū conscendit. q̄ppe q̄ filius dei reliquit
 ei totius orbis regimen & gubernationē fecit
 q; ut esset domina & regina celoꝝ & angelorū
 tantaq; ē eius perfectio. ut quecūq; tribuimus

deo excellentissime v̄gini attribuamus. adeo ut
nihil ei desit nisi q̄ non sit xp̄s quēadmodū a
nobis postea declarabit̄ melius. Ex operatōni
bus artificialibus. & hoc duobus modis. Pri
mo ex cristallo & uītro q̄ sūt diaphana & luci
da cōfectaq; ex tribus materia libus & terrestri
bus. arena. cinere z terra tetra q̄ q̄to nigriorem
terrā forciūt̄ tanto fiūt lucidiora. Qm̄ aut̄ illa
materialia sūt apta recipere huiusmōi claritatē
nō obstāte q̄ sint obscura illā recipiūt. q̄ aliud
materiale nō admittit. Ergo si ī rebus artificio
sibus homo q̄ ē causa efficiens materiales pdu
cit ad eū gradū p̄fectōnis ut ex obscuris faciat
diaphanas & claras q̄to magis natura cuius p̄
fectiores debent esse opationes. q̄ppe q̄ res arti
ficiales nō possūt esse ita perfecte ut naturales +
q̄a si ita esset dii essemus. hoc aut̄ falsum est. re
stat res artificiales ita perfectas esse nō posse ut
naturales. Ergo ex quo materia imaculate uir
ginis apta erat illā recipere claritatem. rationi
congruit q̄ natura ei dederit eiusmōi p̄fectio
nem ut conciperetur absq; peccato originali.
Secundū modum p̄bābimus ex uirga iacob.
q̄n̄ custodiebat oues laban q̄ erāt albe & nigre
Ex natura aut̄ albarū est edere agnos albos. &

nigraꝝ nigros. Iacob uero mediātibus uirgis
 pictis q̄s in canalibus collocabat tēpore cōcep
 tionis efficiēbat ut respicientes oues in illas &
 phantasiā illis adhibentes. secundū picturā il
 larū agnos conciperent. Quare uolēs conuerte
 re naturā albaꝝ ut parerent agnos nigros uir
 gas obiciebat & ecōuerso. & similiter obiectio
 ne uirgaꝝ facere maculosos. poterat p̄ arbitrio
 Preterea extat exēplū duorū cōiugū. q̄ cū albi
 essēt liberos nigros ut ethiopes edebāt. Id autē
 accidēbat ob peristroma circa lectū depictū fi
 guris ethiopū ī quod intuēs mulier dū patra
 ret uenerē. & imaginatōnē imprimeret eiusmōi
 filios p̄creabat. Ex hoc seq̄tur ut postq̄ regula
 nature ē facere opationes suas & potius adhe
 rere p̄fectioni q̄ imp̄fectiōi albi autē generāt ni
 gros. cū potius nigri albos deberent. arguo q̄
 ex quo opatiōes artificiales ob phātasiā z ima
 ginationē cause efficiētis adeo potētem naturā
 mutare faciūt q̄to magis id in cōceptōe glorio
 sissime v̄ginis dicemus. Sanctus enī ioachin z
 s̄cta āna q̄ erāt causa efficiēs. Cū dixerat ange
 lus die superiori eos generaturos creaturā q̄ ī ser
 uitiis dei uiueret adeo uehēmētē phātasiā habu
 erunt uoluētes aīo q̄ nā futuri essent a deo feli

ces. ut matrem messie generarent tā perfectā & magnam dominā. q̄ licet materia illa pcederet ex materia tetra atq; tenebrosa. ob eorū tamen uehementem imaginationem. reddita sit clara. diaphana. mūdaq; a peccato originali. Ex operationibus diuinis. hoc aut probabimus duodecim modis. In primo respōdebimus dicentibus deū nolle tollere regulā z ordinem nature ubi dico uerū id esse. tñ hoc non intelligi omī ex parte. Sed particulariter. Nā proprie id facit deus exigente necessitate. put diuersis in locis extat. Et primo dico q̄ nō est regula nature ut arbor cesa & sicca possit pducere flores. folia & fructus. Virga aut aaron edidit gemmas flores. folia & amigdalas. Secūdo nō est ex natura ut in una nocte arbor pducatur gēmas flores. folia & fructus. Aaron autē uirga id fecit. Tertio ex cursu nature nō est ut arbor neq; uiridis neq; sicca habeat animā sensitiuā. Virga aut moysi serpens effecta est. Quarto ex ordine nature nō ē possibile alicui bruto loq; atq; differere. Asinus aut balaā cū eo disputauit. Quinto ex cursu nature pphēcia non reperit nisi in genere hūano. nec aliquod brutū potest uaticinari. Nos v̄o legimus deū cū cetu ione locutū

Sexto ex regula nature nō est possibile rotam
 celorū cessare posse a motu suo circulari Iesue
 uero in bello gibon sol ī medio celi sese oppo
 suit. Stetitq; īmobilis per diem solidum. Nam
 cum sol peruenit ad noctē & occidit duo inte
 gri diēs transierant. Septimo ex ordine nature
 impossibile est ut rote celi q̄ faciunt motū ab
 oriente in occidentē retrogradant̄. ezechie ue
 ro sol retro p̄cessit gradibus decem eius itine
 ris quod confecerat. Octauo. ex cursu nature
 īpossibile est ut leo cesset a feretate sua occiden
 di precipue cū est famellicus. Danieli aut̄ cum
 in lacum leonū proiectus est. non obfuerunt.
 Nam cū rex Nabuchdonosor descendit ut uī
 deret quo nā pacto se habebat. existimans eū
 iam deuoratum. inq̄t. Daniel quomodo te ha
 bes? Respōdit ille. Deus meus misit ad me an
 gelum suū qui clausit ora leonum & mihi no
 cumēto nō fuere Statim rex illū extrahi iussit
 & ī puteum demitti accusatores q̄ ut refert tex
 tus anteq̄ ad fūdū peruenerint in mille frustra
 discerpti fuerūt. Nono. ex regula nature ignis
 urit & deuorat. Sed ananie misaeli & azarie in
 fornacem ardentissimā proiectis nō potuit of
 ficere nec pilo quidem uestimētorum nocuit.

quippe ꝑ deus abstulit ab igne calorē & eius ardorem cōuertit in frigiditatem Verum est ꝑ doctores hebrei uidentes omnia ista q̄ sunt cōtra naturam. hāc afferunt ratōnem. Deū postq̄ mūdū creauit dedisse nature facultateꝝ ut operaretur in hoc orbe secundū ordinem ab ipso deo naturatū. nec se illi contradicturum fuisse pollicitū. nisi hac conditione ꝑ exigente necessitate ipse uolebat posse facere quicq̄ sibi uideretur. etiā quod esset contra ipsā naturam. & de hoc naturā conqueri nō posse contra se fieri ex quo deus illi cōditionaliter uires tribuisset Decimo ex cursu nature postq̄ deus creauit Adam & euam sine cōiunctione uiri & mulieris dedit nature regulam & ordinem. ne posset generari homo sine semine uiri & mulieris. Postea uero reperimus incarnationem filii dei. Et uerbū caro factū est. Ex his rationibus seq̄ deum nolle ab rogare ordinē nature in genere & omni ex parte. Verūtamen particulariter & exigente necessitate id facit ut diximus. nec ob particularitatem dici potest rumpere regulā ipsius nature. uel si dicere uoluerimus secundū doctores hebreos fuisse ob specialē conditionē multominus dicetur esse contra naturā. Ergo

cum beata uirgo esset sola creatura ab homine
 & muliere concepta factaq; absq; peccato origi-
 nali. non potest dici fuisse contra naturam sed
 erit tanq̄ una ex rebus p̄dictis. Secundus mo-
 dus. Certum ē deo non posse attribui auaritiā
 & tenacitatem cū ipse uidens aliqd creatum ap-
 tū z habile recipere aliquā perfectionem det ei
 quantū eius subiectū capere pōt. uerbi gratia
 Deus cum mundū creauit dedit unicuiq; gene-
 ri tantū perfectionis. q̄tum eius subiectū reci-
 pere poterat. Nā si subiectū asini potuisset re-
 cipere subiectū equi. leonis atq; etiā homīs. cer-
 te illi dedisset. sed cū non esset aptū ad recipiē-
 dum nō dedit. Quod cū ita sit seq̄tur deum fe-
 cisse gloriosam uirginē absq; peccato originali
 ex quo ita erat eius subiectū. Quod si nō. fuis-
 set auarus & tenax. hoc aut fallū ē. seq̄t̄ cōcep-
 tā fuisse absq; peccato originali Tertius modus
 Certū est principiū cogitatōis esse operis finē
 quo fit ut cū p̄ncipiū cogitatōis diuine fuerit
 mūdare & purificare beatā uirginē a peccato o-
 riginali q̄ fuit decētius eā fecisse mūdā & sine
 peccato q̄ cū peccato & postea mūdasse. Nā si
 ita nō fuisset opatiōes diuine assimilarent̄ hūa-
 nis uariis & incōstantibus. hoc aut falsum est
 igitur fecit eam deus absq; peccato originali.

Quartus modus. Inſitus eſt appetitus q̄dam
a natura unicuiq; homī . ut eius mater ſit per
fectior in omībus perfectōnibus orbis. & hoc
q̄a ex ſuo ſanguine puriſſimo ē generatio crea
ture. Quod ſi mater eius ex māteria munda &
optima cōſtabit eius filius eadem materia con
ficiet̄ . & econuerſo. Idcirco cupit eius perfectō
nem oditq; impfectionē . Si ergo chriſtus qui
amat uirtutes & perfectiones oditq; uicia pec
cata & impfectiones nō optaſſet matrem ſuam
futurā nobiliorem p̄fectioremq; in bonitate iu
ſticia & ſanctitate reliq; perfectionibus. profec
to fuiſſet in ordinatus in uolūtate & appetitu
quippe q̄ deſideriū ſuum potius in rebus uili
bus & imp̄fectis inclinaiſſet q̄ nobilioribus &
perfectōribus. Preterea ſequeret̄ eum uiliorem
heuiſſe appetitū q̄ alia creatura cū uoluſſet
ſuā materiā z humanitatem eſſe imp̄fectā. hoc
aūt manifeſte falſum ē & contra omnē rationē
cū deus ſit perfectus in extrema p̄fectione. ex
natura uero perfecti ē amare perfecta potius q̄
imperfecta. debebat igit̄ cupere & facere matrē
perfectā & abſq; peccato originali ergo. zc̄.
Quintus modus certū eſt q̄ deus añ creationē
mundi & noſtri patris Ade ſciebat eum pecca

turum & q̄ p̄ redēptōne eius peccatī erat incar
 nandus. ex quo seq̄tur. Quod si in muliere fa
 cta in peccato originali deus deliberasset incar
 nari deum fuisse causā peccati. & adam coactū
 fuisse. ademptūq; ei liberū arbitriū. Id si esset.
 adam nō meruisset penā & culpā. Ex his autē
 sequirent̄ multa incōuenientia & falsitates. er
 go cōcepta fuit absq; peccato originali. Sextus
 Principiū generis humani fuit adā. & finis ip
 sius fuit xp̄s cuius amore creatū est genus hu
 manū. ut aut conueniūt inter se mediū princi
 piū & finis. seq̄tur ut quēadmodū adam qui
 est principiū & xp̄s qui est finis facti sūt absq;
 peccati originali. mediū quod est intemerata
 uirgo fuerit concepta absq; peccato originali.
 Preterea seq̄tur quēadmodū eua fuit una caro
 cū adam. primūq; mediū pro cōseruatione hu
 mani generis facta absq; peccato originali sic
 & intemeratā uirginem que est ultimū mediū
 p̄ salute animarū & una caro cum xp̄o qui est
 finis conceptam fuisse absq; peccato originali.
 alioqn principium & primū mediū cum ul
 timo medio & fine nō conueniret. quod est incō
 ueniens. Sequit̄ ergo q̄ fuit absq; peccato ori
 ginali concepta. Septimus. Notum est q̄ qui

Tol dot

Tol dot

unq; potentissimus rex uolens erigere sibi regiam uel basilicā in honorem dei optimi maximi. querit & parat necessaria edificatio perfectiora & excellentiora q̄ reperiri queant. Ei aut ob potentiā suā illa deesse nō possunt. quēadmodū legimus de rege Salamone qui ob excellentiā templi quod cōstruxit in dei obsequiū uoluit ne in opere fabрили & excidēdis lapidibus malleus aut aliquod genus ferrei instrumenti adhiberet. nec eorū quidem sonus audiretur. Sed reperit uermem noīe zamir. quo super lapidē imposito dū per eum incederet illico frangebatur. Et hoc in figuram q̄ in edificio templi quo filius dei incarnāndus erat & in tabernaculo in quo deus ostendit claritatē suā & sanctitatem. nō posset deficere materia tante perfectōnis ad id construendū nec opus esse ut adhiberetur in excidendis lapidibus hoc ē in conceptione intemerate uirginis ferrū aliquod quod peccatū originale significat. & est ita robustū ut ferrū. huius rei ratio est q̄ unū peccatū nō potest cum altero sanari nisi cū re simplici minima & quodāmodo uerme. Idcirco reperit zamir idest xpm qui uermi assimilatur & ita apsal mista uocatur psalmo Ego sum uermis &

nō homo. Incidit autē beatam uirginē sine ferro hoc est absq; aliquo peccato. Et ut in edificio templi nec sonus qdem ferri extabat. ita in edificio & in cōceptōne inclite uirginis uox & fama peccati originalis reperiri nō debet. Quod si deo deficeret materia sanctissima ad eius cōceptionem. esset in maximo defectu minoriq; gradu q̄ rex Salamon. hoc aut falsum est. ergo cōcepta fuit absq; peccato originali. Octauus Adam & eua in principio sue creatōnis fuerūt a peccato imunes. Diuus iohannes baptista & hieremias in principio qdem immundi fuere sed in medio & fine purgati. Diuus petrus & paulus immūdi fuere in principio & parte medii sed in altera parte medii & fine mūdati. Si autē dicimus imaculatam uirginē fuisse cōceptam in peccato originali eāq; nō fuisse in principio medio & fine mundā. non diceret uirgo singularis. hoc autē falsū est. ergo cōcepta fuit absq; peccato originali. Item uirgo singularis intelligit̄ in p̄eminētia bonitatis & iusticie z uirtutis pro toto eius subiecto. hoc est in principio medio & fine. Si uero dicamus eā fuisse conceptam in peccato & postea sanctificatam. non fuisset uirgo singularis. quandoquidem

Tollet

heremias & iohannes baptista fuerunt sanctifica-
ti post conceptionem. Ergo ut singularis sit, neces-
se est conceptam fuisse absque peccato originali
esseque sublimiorem aliis in principio medio & fi-
ne. Preterea certum est perfectiorem nobiliorisque
esse rem in qua nunquam cecidit aliqua macula aut
sordes. quam ea in qua prius fuit macula & postea
purgata est. quemadmodum homo qui nunquam pecca-
uit prestantior est peccatore reconciliato. Nam si
perfectior uel in pari perfectione esset peccator
reconciliatus ut ille qui nunquam peccauit, deus glo-
riosam uirginem in statu gratie non confirmas-
set. & cum immaculata uirgo singularis dicatur
consequens est prestantiorem esse hieremia & ioan-
ne baptista . quam in peccato concepti fuere & postea
emundati. Ipsa uero nullam particulam in peccato
sortita est. O hanc autem gratiam & excellentiam
quam supra eos adeptam est, excellentior fuit ipsis
in merito cum filii hieremie fuerint passibiles &
mortales & itidem ipse hieremias & diuus Io-
hannes baptista cum a peccato originali non essent
immunēs. Gloriosa uero uirgo & eius filius cum
ab eo essent penitus alieni, merito impassibiles
& immortales esse debebant. Sed quia ob redemp-
tionem nostram erat necessaria mors & passio

multo

christi. quippe q̄ sine ea diuina iusticia igno-
 cere nolebat. fuit xp̄us passibilis & mortalis.
 Gloriosa itidem uirgo cum generatura esset fi-
 liū passibilem & mortalē. ab impassibili autē
 & immortalī nō potest p̄cedere naturaliter per
 generationē passibilis & mortalis. ideo tā ma-
 ter q̄ filius mortuī sūt. Verūtamen in rebus cō-
 tingentibus ob peccatum ade & nō necessariis
 xp̄i passioni cū beata uirgo a peccato origina-
 li esset immunis. ab iis liberata fuit. prout est
 parere sine dolore quod q̄dem eue pro maledi-
 ctione datū fuit. Inclita enī uirgo peperit xp̄m
 sine dolore. Item menstrua mulierū & infirmi-
 tates que ex peccato pueniunt. gloriosa uirgo
 nō habuit ut a nobis probabit. Et quia sicut
 mors & passio xp̄i & intacte uirginis fuit con-
 tra rationem ad redēptionem generis humani
 ut diximus. ita resurrectio xp̄i nō obstante q̄
 esset necessaria ad fidei catholice cōfirmationē
 necessario esse debebat. ex quo a peccato origi-
 nali erat immunis. eademq̄ ratione gloriosa uir-
 go statim ut mortua est resurrexit & una cum
 filio in celū empireū sublata est. Quas p̄roga-
 tiuas nō sunt adepti hieremias nec ioannes ba-
 ptista cū peccati originalis expertes nō essent.

quamq̄ in utero matris sanctificati . Propter
que quidem duo corpora scilicet christi & im
maculate uirginis cecinit psalmista . Exurge
domine in requiem tuam tu & arca sanctifica
tionis tue . Sequitur ergo beatam uirginem
conceptam fuisse absq; peccato originali . No
no arguunt contra nos & aiunt . christum di
ctum esse redemptorem uniuersalem . Preterea
saluatorem prout ipsa uirgo canebat . Et exul
tauit spiritus meus in deo salutari meo Quod
cum ita sit . necesse erat gloriosam uirginem
conceptam esse cum peccato & postea redem
ptam atq; saluatam . Quod si non . non dice
retur christus redemptor uniuersalis nec salua
tor . His respondebimus propositionem istam
pace sua . non esse uera . quippe q̄ ita dicitur re
demptor & saluator ille qui hominem custodit
ne captiuus fiat . ut ille qui liberat a captiuita
te . Quemadmodu[m] medicus dicitur qui dat regu
lam & ordinem homini ut sanitatem cōseruet
& in egritudinem nō decidat . ut dicitur medi
cus qui egrotantem sanat . Idcirco auicenna in
diffinitione medicine ait . Medicina est scientia
qua humani corporis dispositiones noscuntur
ex parte qua sanatur uel ab ea remouetur & ha

duo cor

132

bita sanitas conseruetur & amissa recuperetur
 Eadem quoque ratione dico ita redemptorem &
 saluatorem illum appellandū qui prohibet ne
 in peccatum decidatur. q̄ qui postea redimit.
 Si enim id non esset minus diceretur redemp-
 tor pro purgatione peccati. Ratio est q̄ deus
 misericordia & potētia absoluta poterat igno-
 cere Ade peccatum. Verūtamen iusticia prohi-
 bebat. quippe q̄ ubi mors est. mors soluere de-
 bet. ob idque necesse erat uerum messiam deū &
 hominem esse debere. cum homo quatenus pu-
 rus homo non sufficeret. huius autem ratio ē
 q̄ quemadmodū peccatum Ade commissum
 fuit ab homine q̄ erat pater uniuersalis totius
 orbis. necesse erat ut redemptor esset itidem pa-
 ter uniuersalis. homo autem quatenus purus
 homo non erat sufficiens. quia generationes
 ante eum factas que ab ipso non procedebant
 non poterat redimere. utpote q̄ necesse erat re-
 demptorem esse deum & hominem. hominem
 ut esset crucifixus. deum. ut esset pater uniuers-
 salis orbis. & ob id coniuncta sunt misericor-
 dia & iusticia. Misericordia ut deus mitteret fi-
 liū suū incarnandū. Iusticia uero ut hūanitas

pateretur. Sequitur ueram redēptionem esse pas-
sionem. Quam ob rem immaculata uirgo nō
redempta fuisset usq; ad passionem. hinc autē
sequerent multa incōuenientia. Primo nostrā
gloriosissimā dominā esse in peccato originali
& extra iustitiā originalem usq; ad passionem
Secundo xpm incarnatum fuisse carne infecta
hoc uero totū falsum est. ergo dicitur redemptor
atq; saluat. Ad cōfirmationem autē nostre ratō-
nis afferimus Exodi cap. xiiii. Liberabitq; do-
minus in die illa israhel de manu egyptiorum
& quī diuus hieronimus dixerit liberabit.
hebreus tñ habet saluabit. quod significat cus-
todiet ne in manus egyptiorū perueniant. De-
cimo angelus gabriel eam salutauit Aue gra-
tia plena. Plenitudini cōuenit ut sit per totam
essentiā subiecti. quia si ita nō esset. nūq; plena
esset. Essentia uero subiecti diuisa est in princi-
piū mediū & finem. Sequitur gloriosam uirgi-
nem plenā fuisse gratia in principio medio &
fine. ergo concepta fuit absq; peccato originali
Vndicimo extat dictum philosophi. O q̄ pul-
chra sunt uerba cū prodeunt ex ore illius qui
obseruat & facit quod dicit. Idcirco p̄cepit no-
bis deus in decem preceptis inquiring. honora

patrem tuū & matrem tuā. Consequens est eū
 honorare debuisse matrem suam eamq; fecisse
 absq; peccato originali. Nempe grādis honor
 fuisset omni potenti deo ut eua quā sciebat to
 tum orbem pessundaturā ex digniori materia
 facta fuisset cū facta fuerit absq; peccato origi
 ali. Mater uero dei que totū mundū liberatura
 erat, facta fuisset ex materia uiliori dū in pecca
 to originali conciperet. Duodecimo aut deus
 potens erat facere matrem absq; peccato origi
 ali, aut non. Si dixerimus nō potuisse, falsum ē
 quippe q; potentie diuine defectū ad scribere
 mus. Si uero dixerimus potuisse tñ facere no
 luisse eodem mō ei defectum attribueremus eo
 q; poterat honorare matrē suam & noluit. Pre
 terea dicit philosophus. Frustra est potentia q̄
 non redigit ad actum, frustra igit fuisset potē
 tia diuina si matrem suā absq; peccato origina
 li non fecisset. His oībus rationibus clare ostē
 ditur immaculatā uirginem conceptam fuisse
 absq; peccato originali. Verūtamen cōtra hanc
 nostrā opinionem arguit ex auctoritate diui
 augustini de fide ad petrum ita dicentis. Sane
 firmissime credas & nullatenus dubites q; om
 ne quod nascitur ex cōcubitu uiri & mulieris

yoachin :
anna :

X

cū pctō nascit̄ uirgo aut̄ immaculata facta est cū
cōiūctione uerissima s̄cti ioachin z s̄cte anne
ut q̄libet creatura peccatūq; origiāle admixtū
ē uoluptati. ergo beata v̄go cōcepta fuit in pec
cato originali. R̄ndeo. Certū ē maius priuare
minus p̄t̄ xp̄ientia cognoscimus solē priua
re claritatē lune z cādele Itē uidemus sensū ma
iorē priuari minorē Igr̄ homo q̄ oēm cogitatō
nē & fantasiā uehemēter in unā rē collocat uel
studendo uel speculādo. sensū minorē amittit.
Nā trālibit q̄spiā corā eo z nō uidebit. alloq̄t̄
& nō audiet. Itidē ad p̄positū. Fateor eq̄dē fan
ctū ioachin z s̄ctā annā se cōuigalr̄ copulasse
Verūt̄n̄ tā ardētē fuisse deuotōnē & cōtēplatio
nē q̄ uterq; unanimiter tenebāt q̄ in cōceptiōe
beate uirgis peccatū origiāle penitus extictū sit
Cū enī testamētū uetus eos a tēplo tāq; p̄fanos
expelleret q̄ steriles essent & āna z ioachin q̄ fi
lios iā senes nō p̄creassēt cū icrepatōe a sacerdo
tibus expulsi fuerint mesti deū & supplices ro
gauerūt ut eis cōcederet sobolē ad eius seruitia
aliq̄ p̄creare. quorū exaudit̄is p̄cibus apparuit
āgelus utrisq; nūtiās. eos creaturā ī dei seruitiū
z laudē ḡnāturos itaq; dico q̄ āgeli nūtiatōe au
dita tāta deuotōe se cōiūxe. ut q̄ v̄ginē glorio

sã generauerit absq; effrenata libidine & corpis
 uoluptate q̄ priuati fuere ob uehementē delectati
 onē spūalē. Quod aut uere sint abe ppositiōes
 a nobis facte. s. imaculatā v̄ginē a sãctis ioachī
 z āna cōceptā fuisse absq; carnali desiderio z eo
 rū deuotōnē cōtēplatōnēq; ardētissimā extitisse
 p̄bābimus primū rōne & auctoritate deiñ au
 ctoritate tm̄ Quātū ad primū ppositiōem rōne
 sic Principiū gen̄ris hūani fuit adā z finis ip̄ius
 fuit xp̄s cuius amore creatū ē genus hūanū ut
 aut cōueniant inter se mediū principiū z finis
 seq̄ ut quēadmodū adā q̄ est principiū z xp̄s
 q̄ est finis facti sint absq; libidie ita etiā inteme
 ratā uirginē quod ē mediū absq; uoluptate cor
 poreā fuisse cōceptā. Preterea quēadmodū eua
 q̄ fuit una caro cū adā. primūq; mediū p cōser
 uatōe hūani generis p̄ducta ē absq; libidie ita
 etiā seq̄ gloriosā uirginē q̄ ē ultimū mediū p
 salute aīarū & una caro cū xp̄o q̄ est finis absq;
 libidie fuisse conceptā. Auctoritate p̄bābimus
 dicto diui hieronimi ī legēda uirgis gloriose
 ego sū āgelus dñi missus ad te ut anūtiē tibi p̄
 ces tuas exauditas eē & elemosinas in cōspectū
 dñi ascēdisse. uidi enī pudorē tuū z audiui ste
 rilitatē z ob p̄briū nō recte tibi obiectū Peccati

quippe nō nature ultor est deus. & ideo cū ali
cuius uterū claudit ad hoc facit ut mirabilius
denuo aperiat ut non libidinis esset quod nas
citur sed diuini muneris fore cognoscit. Quo
ad secundā propositionē idem hieronimus ait
Igitur iuxta angeli p̄ceptum ambo sibi inui
cem obuiātes de mutua uisione letati & de pro
le promissa securi. adorato dño domum redie
runt diuinū promissū hilariter expectantes an
na concepit. his rationibus seq̄t̄ q̄ ex quo inte
merata uirgo fuit concepta absq̄ concupiscen
tia & effrenata libidine q̄ fuerit etiā concepta
sine peccato originali quoniā libido fuit causa
peccati ade ut statim p̄bābimus & hec ratio e
rit tertiusdecimus modus. Dico autem adam
adherendo uitiis mūdānis & carnalibus cōcu
piscentiis. ut apparet ex textu genes. cap. q̄nto
Et uidit mulier q̄ bona erat arbor ad uescendū
& delectabilis oculis & reliq̄. se implese super
bia & inobediētia trāsgressumq̄ fuisse dei pre
ceptum. eoq̄ mō carnem suam infecisse ut om
nes ab eo descendentes cōcepti fuerint cū eadem
superbia & inobedientia que ē omniū peccato
rū origo. ideoq̄ dī peccatū originale. Item crea
ti sūt cum libidine effrenata & uoluptate. ideo

ut uoluntatem suam perficerent eius filii inclina-
 ti sunt & obnoxii ad peccandum & transgreden-
 dum dei preceptum. hoc autem patet ad sensum quippe quod
 cum homo est in appetitu effrenate libidinis mem-
 brum genitale adeo superbit & pergit perficere uo-
 luptatem appetitam quod & opposita morte non desine-
 ret quod non est in aliquo aliorum membrorum
 Nam si quis ad furtum accedere uoluerit, pedes
 cessabunt agressu & manus a rapina, eruntque obe-
 dientes hominis uoluntati. Quod si adam non
 peccasset eius filii sine libidine effrenata crea-
 ti fuissent, quippe quod remota causa que est libido
 remouetur causatum, quod est peccatum. Quod pro-
 batur ex magistro sententiarum libro secundo di-
 stinctione decimanona ita respondetis. Ad quod
 dicendum quod si non peccassent primi homines
 sine omni peccato & macula in paradiso carna-
 li copula conuenissent & esset ibi totus imacu-
 latus & mixtio sine concupiscentia atque genitali-
 bus membris sicut ceteris impararet, ut ibi nul-
 lum motum illicitum sentirent, & sicut alia mem-
 bra corporis aliis aduouemus ut manum capi-
 ti sine ardore libidinis, ita genitalibus uteren-
 tur membris sine aliquo pruritu carnis, hec enim
 lethalis egritudo membrum humanis ex pecca

to inhesit. genuissent itaq; filios in paradiso per
coitū imaculatū & sine corruptōne. uñ Augu-
stinus sup genesim. Cur nō credamus primos
hoīes añ peccatū genitalibus mēbris ad pcrea-
tionē impari potuisse sicut ceteris in quolibet
opē sine uoluptatis pruritu utunt. Incredibi-
li enī non est deū talia fecisse illa corpa ut si nō
peccassēt. illis mēbris sicut pedibus imparent.
nec cū ardore seminarēt uel cū dolore parerent
sed post peccatū motū illū meruerūt quē nup-
tie ordinant cōtinentia cohibet. Infirmitas enī
pna in ruinā turpitudinis excipit honestate
nuptiali ut quod sanis officiū esset egrotis est
remediū. hac ratione colligit intemeratā uirgī-
ginem cōceptam fuisse absq; peccato originali
Sed si mihi obiciat q; si quis homo generaret
absq; libidine. id conceptū esset absq; peccato
originali. Rñdeo q; cū materia ob infectionē
ade pna sit in peccatū. naturaliter nō esset pos-
sibile generari absq; peccato. tñ gloriosa uirgo
hoc assecuta ē gratia nō natura. Puritas autem
quam supra diximus scilicet rōnabilius fuisse
deū mūdasse materiā dū erat materia efficiētis
añq; fieret materia paciētis fuit ista. q; deus ab-
stulit ab sancto ioachin uoluptatē effrenatam

generauitq; immaculatā uirginē eo q̄dē mō ut si
 adā nō peccasset generasset filios ut diximus.
 Que cū ita sint restat dictū diui Augusti. uerū
 q̄dē esse q̄tenus oēs hoīes a uiro & mulierē cōce
 pti cū libidīe & uoluptate corpis. nō sūt exper
 tes peccati origīalis. sed n̄m dictū uerius eē q̄
 tenus cōcepta fuit absq; libidīe effrenata & uo
 luptate corporea. idq; puenisse grā & uolūtate
 diuīa. cū gloriosa v̄go futura esset eius taberna
 culū & ex p̄ciosissimo sanguine cōceptura xp̄i
 corpus. ideoq; necesse erat ut eēt p̄fectior q̄ i or
 be repiri posset factaq; sine p̄ctō originali. Cui
 etiā opinionī idē augusti. astipulat̄ dictis suis
 in li. de heresibus inq̄s. Si posuit inq̄nari m̄
 mea cū eā facerē potui inq̄nari cū ex ea nascerer
 Ex hoc seq̄t̄. ego nō fui cōtaminatus ab ip̄a er
 go ip̄a nō fuit cōtamiata. Itē in li. de natura &
 grā. Excepta uirgine maria de q̄ p̄pter honorē
 dñi cū de peccatis agit̄ nullā prorsus uolo face
 re q̄stionē. Itē in sermone ad heremitas sic dicit
 Igr̄ in celo q̄lis est pater talis est filius. sic & in
 terra qualis est mater talis secundū carnem est
 filius. In celo cum patre immensus eternus in
 terra cum matre mansuetus & immaculatus.
 Item in eodem sermone. Beata inquit Maria

fuit in utero matris oī sanctitate repleta ut de
mūdissima matre mūdissimus filius nasceret.
Item sanctus dñicus in quodā sermone sic ait
Sicut primus adam fuit ex terra uirgine & in
maculata formatus ita decuit in secūdo adā id
est xpo ex immaculata uirginem. Item sancta
mater ecclesia canit beata uirgo fuit semper in
tacta semper incorrupta semper immaculata.
hoc aut non solum ex pphetis & sacris theolo
gis ostendit. sed machometus infidelis in suo
alcorano ita inquit. Nō est in filiis hominum
quē nō tetigerit sathan excepto xpo & sancta
maria. Item abumiaassar alharabi in li. qui in
scribit̄ introductorius maior i sexto libro dif
ferentia prima ita ait. Virgo in duobz corpore
sūtq; ei tres facies & ascēdit. i prima facie illius
puelle quam uocamus gelgius darostac. idest
uirgo pulchra facie immaculata in cōceptione
plexi capilli habens in manu sua duas spicas
& ipsa sedet super sedē stratam & nutrit puerū
dans ei ad comedendū ius i loco qui uocatur
embrio & uocant ipsū puerū quidā gentium
iesum. cuius interpretatio arabice ē hisce. Et ascē
dit cum ea stilla uirginis que est posterior ser
pentis. Probauimus his omibus rationibus

gloriosam uirginem conceptam fuisse absq; peccato originali.

Tertia pars ad probandum ex prophetiis quonam pacto beata uirgo concepta fuerit absq; peccato originali & hoc septem testimoniis. sex prophetarum & uno euangeliste. Primum testimonium est moysi leuitici cap. xii. Mulier que suscepit semine & pepererit masculum immunda erit Quod cum ita sit qd nulla mulier naturaliter possit parere sine semine uirili. textus autem dicat mulierq; suscepit semine & pepererit masculum. sequitur ut beata uirgo que peperit masculum sine semine recepto (uerbum enim caro factum est) munda fuerit ab omni peccato actuali mentali & originali. Probat autem hunc textum specialiter loq; propter peccatum originale quippe qd mulier cum masculum pariebat. erat immunda quadraginta diebus. cum uero feminam octuaginta. isq; numerus in temporis quo mulier creaturam organizat. ideo precipit lex ut mulier sit immunda nec templum dei ingrediat quanto tempe in organizanda creatura morata est facta in peccato originali. Si autem mihi obiciat cur hodie hoc preceptum non obseruat. Nam mulier postq; peperit statim accedit ad templum dei. Respondeo mulierem

di

hec tempora obseruare in testamēto ueteri esse
ob id q̄ deus uolebat eā extra templū & grām
dei degere tantundē temporis. q̄tū ip̄a in orga
nizatione illius corporis īmorata est quod cō
dempnauit aīam mundā & a deo creatam. Ve
rūtamen postq̄ uenit uerus redēptor qui sanc
tum baptisma p̄cepit quo efficiē anima pura
& innocens. rationi congruū est ut postq̄ mu
lier recepit reparationē anime ad saluationem
per baptismum. Statim creatura baptizata ad
dei templū accedere potuerit & si abstinere de
bebat. Non solū autem īmaculata uirgo fuit
mūda & absq̄ peccato originali cōcepta. sed ne
alīa īmunditia ei tribui potest. cū precīpue ra
tio postulet. ut ip̄a extra regulam mulierū de
menstruo fuerit. hoc p̄babimus q̄nq̄ rationi
bus. Quo ad primā rationē dico intemeratam
uirginē fuisse adeo p̄porcionatā bñq̄ cōplexio
natam ut menstruis caruerit. Sane Auicenna
& ceteri naturales scribūt causam menstruorū
in muliere esse supfluitatem materie. ut autem
natura eā expellat. inuenit mēstruationis uia.
Gloriosa aut uirgo adeo mūda erat ut huius
macule penitus expers fuerit. Secūda. Certū ē
mulierē cū mēstrua patit̄. dici pollutā leuitici

cap. xviii. Ad mulierē q̄ patit̄ mēstrua nō ac-
 cedes. ita trāstulit diuus hieronī. ob breuitatē
 uer̄ hebreus hēt. ad mulierē in pollutiōe men-
 struatiōis sue nō accedas Qd̄ si diceremus glo-
 riosā uirginē menstrua passā seq̄ret̄ eam fuisse
 pollutā. sed hoc falsū ē. & absit ut in hūc erro-
 rē incidamus maxie cū rex Salomon canticor̄
 cap. iiii. ita nō ferey. tota pulchra es amica mea
 & macula nō est in te. Tertia tam & si ponere
 mus q̄ menstrua passa fuisset dicimus tñ ob
 assiduū eius studiū quod nimis corpus debi-
 litat. ac etiā ieiunia multa q̄ ipsa faciebat. Po-
 tuisse facile adimi & destrui ōnes supfluitates
 Quarta deus p̄cepit in decem mādat̄is honora-
 patrē tuū & matrē tuā. ratione consonū ē xpm
 honorasse matrē ut huiusmōi defectū non pa-
 terey. p̄cipue cū mulier menstruosa egrotet. &
 undiq; doleat. ideo dicere debemus dñm orbis
 fecisse matrē suā absq; ipso defectu. & idcirco
 nusq; repit̄ gloriosā v̄ginē egrotasse nec aliquo
 laborasse dolore. Quīta iā diximus mulierem
 mēstruosam egrotare. Omnes aut̄ egritudines
 pueniūt ex peccato nr̄i prim̄ i parētis. Nā añq;
 is peccasset in cōtēplatione uersabat̄ & fruitōe
 rey eternay & hec erat arbor uite ī paradiso sita

uociferu

Sed quia contemplationem reliquit, adhesitque uitiis mundanis & concupiscentiis carnalibus, in egritudines incidit & in mortem. ideoque morimur. & hic est arbor scientie boni & mali que est causa mortis, ut refert textus genesis cap. ii. Qua enim die comederis ex eo morte morieris hoc autem apparet ex homine composito ex quatuor elementis a quibus quatuor humores procedunt. Vicia autem humana & si sunt multiplicia in quatuor tamen species recidunt, Prima quidem in cibo & potu consistit, Secunda in coitu, Tertia in gubernatione ciuitatis, Quarta in augmento diuitiarum. Ex cibo & potu certum est generari humores unicuique peculiare, utpote phlematico phlegma, colerico coleram, melancolico melancoliam & sanguineo sanguinem, Eadem ratione uenerem sectanti cum uoluerit appetitum explere, augetur calor, & si re optata fraude, melancolia multiplicatur, atque ita de reliquis humoribus, unum fit ut a complexione sua egrediat, augetque unum humorem supra alterum quod propter excessum egritudinem efficiunt fitque deinde elementorum diuisio & dissolutio anime que mors appellatur. Ex quo sequitur ut adam uicia sectatus, in infirmitatem & mortem incurreret, Gloriosa autem uirgo cum

cū concepta fuerit absq; peccato originali nūq̄
 egrotauit nec menstrua passa fuit. & ob id pe
 perit xpm absq; dolore. Secundū testimoniū
 est asaie cap. lxi. dicētis Gaudēs gaudebo ī do
 mīo & exultabit aīa mea in deo meo. Qui in
 duit me uestimēto salutis & indumēto leticie
 circūdedit me. Hic ppheta nomie uirginis lau
 dem deo faciebat ut ipsa dicebat Magnificat a
 nīma mea dñm Et exultauit spūs meus in deo
 salutarī meo. ideo dicebat. Gaudens gaudebo
 in dño. idest adonay qui deū p̄rem significat
 Et exultauit aīa mea in deo meo. qui dñr eloim
 qui filiū significat. ut extat ex auctoritate rab
 bi symeonis filii Iohai in zochar super textū.
 Deuteronomii cap. xi. Audi israhel dñs deus
 noster dñs unus est. Audi israhel. Ait rabbi
 hibba. hic est israhel antiquus Adonay. idest
 dñs principiū oīm rerum. antiquus antiquo
 rū. hortus oīm radicum. perfectio rerū oīm &
 dicūt pater/ elohenu. idest deus n̄r. profunditas
 oīm fluminū & fons scientiæ que procedūt a
 patre & filius uocatur. Ait rabbi symeon. hoc
 secretū filii nō reuelabit unicuiq; quousq; ue
 niat messias ut refert isaías cap. xi. Quia reple
 ta ē terra scientia dñi sicut aque maris operien

tes. Adonai. idest dñs. hic est spiritus sanctus
qui pcedit a duobus & mensura uocū appella
tur unus est ut concludat unū cū altero & con
iungat. nec diuidi possūt. ideo ait textus. Au
di israhel Nam audi hebraice dicit Semah qđ
est equiuocū significatq; audi & congrega. In
nuitq; congrega israhel patrem. filium z spūm
sanctum. eumq; fac unum deum. totus fuit to
tusq; est & totus erit. nō mutatus est nec muta
bit. Notandum aut est qđ dicit spm sanctum
mensuram uocum appellari. esse ob id qđ spūs
sancti pphetia mensura qđdam uenit ad prophe
tam & secundū eius dispositionē: Ad ppositū
reuertentes inuiolata uirgo dicebat. Gaudens
gaudebo in dño qui ē pater. z exultabit aīma
mea in deo meo qđ est filius. qm̄ fecit mihi du
plicem grām unā quidē. Qui induit me uesti
mento salutis. quod est conceptam fuisse absq;
peccato originali. Alterā. Et indumēto iusticie
circumdedit me. idest chlamyde iusticie origi
nalis. Dicit autē circumdedit qm̄ omnia mem
bra uirginis a uertice capitis ad unguis pedū
& omnes sensus cogitatio & spiritus obedie
bant anime gubernationi usq; adeo ut eius o

שמע ישראל
שמע ישראל

culi numquam inhonestum aliquid aut illicitum aspexerunt. immo numquam oculos. eleuauit ut ceteri homines. sed semper humi defixos tenuit. nisi quando deum orauit. a quo inter ceteras perfectiones & gratias donata est eo spiritu prophetie. ut si forte aliquid in concessum auditura esset uel uisura oculi & aures illico clauderentur ita quod solum uoluntati diuine deseruiebant. Ideo dicit. Et indumento leticie circumdedit me. id est undique & omni ex parte uallauit. Postea ait. Quasi sponsus decoratus corona. & quasi sponsa ornata monilibus suis. His uerbis duo complectuntur. ob duas gratias gloriose uirgini factas. Sponse enim necessaria sunt duo: Vnum. ut sponsus det ei monilia gratis. Alterum. ut iis sponsa bene utatur & sese ornet. Primum consistit in sponso. Secundum uero in sponsa. Propter primum dicit. Quasi sponsus decoratus corona. id est Quemadmodum sponsus donat sponse monilia. ita deus dedit mihi gratiam ut concepta fuerim absque peccato originali. Propter secundum quod uestita sim iusticia originali dicitur. Et quasi sponsa ornata monilibus suis hoc est

quemadmodū sponse incumbit sese ornare uel bene uel male. ita mihi ꝑ ego sim induta iusticia originali ꝑuenit ex bona gubernatione & sensibus meis obedientibus aīe ex libero arbitrio. tametsi deus me in gratiam cōfirmauerit. Diuus hieronimus transtulit decoratus corona passiue. Ego autē actiue declaro quādoq̄dem ita hebreus habet. Sequitur textus. Sicut enī terra ꝑfert semen suū & sicut hortus semen suum germinat. sic dñs deus germinabit iustitiā & laudem corā uniuersis gentibus. Causa inq̄tur cur deus me sponsā accepit. cōcessitq̄ has grās est. quia in me incarnandus est messias qui est futurus ut germen quod caret patre. solāq̄ terram habet matrē ita deus germinare faciet in me messiā qui erit iustitia & laus in omnibus gentibus nec habebit aliū ꝑparentē quoad humanitateꝝ nisi me matrem suā. Dicit autē iusticiam quia ꝑpter hanc deus passurus erat. Laudem uero. ꝑ gratia & nō debito ullo fiebat. ergo ex quo imaculata uirgo has gratias sortita est indui uestibus salutis & iusticie quas post adam nemo unq̄ ex homīe & muliere genitus est assecutus & precipue uestimento salutis id est christo qui est salus totius orbis. necesse est

nos dicturos eam conceptam fuisse absque peccato
 originali. Quod autem uestimentum salutis sit ue-
 stis christi apparet ex hebraico a quo salus dicitur
 Iessah quod est equocum & salutem significat &
 iesum, & secundum hoc ultimum ait textus. Quia
 induit me indumentis iesu. hoc est. Quemadmo-
 dum iesus secundum humanitatem conceptus est
 absque peccato originali. ita ego illis uestibus in-
 duta sum. Verumtamen diuus hieronimus in
 sua translatione iudeis blanditus est. ne eum car-
 pere possent. & ob id. ubicunque sensus duplici-
 tem accipi potest. semper accipit eum qui facit pro
 illis. Nam hic dicere poterat & recte. quia induit
 me uestimentis iesu. quemadmodum ait in abba-
 cuc cap. i. Ego autem in domino gaudebo & exul-
 tabo in deo iesu meo. & ita habet hebreus utroque
 in loco. Tertiū testimonium est psalmiste. Psal-
 cxvi. Dilexi quoniam exaudiet dominus uocem oratio-
 nis mee. Sensus est. Grandis amor est mihi in
 deum. quoniam semper audit preces & uoces meas. quia in-
 clinauit aurem suam mihi & ideo in diebus meis
 inuocabo scilicet deum. quoniam sepe circumdederunt
 me dolores mortis & pericula inferni preuen-
 runt me. Tribulationem & dolorem inueni &
 nomen domini inuocabo. id est in omnibus meis

aduersis ſēp inuocaui deū & illi dicebā. O dñe
libera aīam meā z deus q̄ ē misericors z iuſtus
& deus n̄r miſereat̄ custodiēs paruulos & me q̄
paup̄ ſū bonis opibus ſaluabit Verūtñ diuus
hierōimus dixit hūiliatus ſū cū hebreus hēat
pauper. Poſtea ſeq̄tur textus. Conuertere ani
mā meā in requiē tuā, quia dñs benefecit tibi.
Nunc alloq̄tur Dauid animā ſuā eam conſo
lans & ait. O anima mea tametiſi poſt mortem
meā ad inferos descendes tamen ad requiē tuā
reuerteris hoc eſt ad paradifū. hoc autē eſt ob
ſingulare erga te bñficiū dei qui filium ſuū
ad incarnandū mittet & paſſionem. ut te redi
met una cum omnibus animabus ſanctoꝝ pa
trum & iuſtorū. Poſtea ſubdit. quia eripuiſti
animā meā de morte oculos meos a lachrymis
pedes meos a lapſu. Ambulabo coram dño in
terra uiuentium. In hoc textu ē maximū quī
tametiſi bene traduxerit: tñ ab hebreo non diſ
cedam. Poſtq̄ Dauid animā ſuā conſolatus eſt
cum deo loquēs ait. O domine ſcis cur animā
meā conſolatus ſum eiꝝ dixi expectet paſſio
nem chriſti & reſurrectionem. ob id feci. quia
mecum ipſe ratiocinoe. Dicens. certum eſſe in
generatione & creatione hominis tres agentes

ſc̄rimē in me
reū z diuſi hic
nimū traduc
onē

concurrere Patrem & matrem generantes. mate-
 riam. & deum qui creat animā & corpori infū-
 dit. Propterea hoc facio enthimema. O domine
 si materiam que est pars patris mei & matris li-
 berasti & eripuisti animā meam: id est uitam
 meam a morte: & oculos meos a lacrymis. &
 pedes meos a lapsu. quāto magis facies pro aīma
 quam tu creasti. estque pars tua quā in mea crea-
 tōne posuisti. Certe in tua passione eā redimes
 & in paradysum feres: & ambulabo corā dño
 in terra uiuentiū. Terram autem uiuentium ac-
 cepit pro paradiso ut alibi ipse Dauid psalmo
 xxvi. Credo uidere bona domini in terra uiuē-
 tium. Bona enim domini sunt in regno celoꝝ
 & alibi paradysum appellauit montem dei &
 montem sanctitatis. Sequitur postea. Credidi
 quod locutus sū ego sum pauper nimis. hoc ē
 qđ supius dixi me pauperē esse bonis opibus
 ē. qđ sū maximus peccator. idque ut ore p̄fiteor
 ita credo. nec sū hypocrita ī sermone. Mox ait
 Ego dixi ī excessu meo oīs homo mēdax. hoc
 ē qđ sim paup̄ bonis opibus & peccator. ē. Pro-
 pterea qđ cōceptus sum in peccato originali &
 nō solum ego. sed omnis homo mendax. Ego
 autem dico in mea cogitatione quod omnis

homo est in peccato originali conceptus. estq;
mendax & fallax. Tū ait. Quid retribuā dño p
oibus que retribuit mihi. Dixi q̄ oīs homo ē
mendax & in peccato originali cōceptus & ex
dictione omīs etiā intemerata uirgo comphen
deret̄. Ideo quid retribuā dño. zc. idest. Quā
do deus dicet. o Dauid matrē meā posuisti in
numero oīm hoīm mendatiū. certe illi dño q̄
me tot beneficiis insigniuit precipue q̄ mater
eius ex mea carne nascitura sit. rñdebo. Calicē
salutaris accipiā. & nomen dñi inuocabo. Sen
sus ē. Calicem & tabernaculū ex quo christus
carnem hūanā assumpturus ē qui est salus to
tius orbis. exaltabo super omēs creaturas con
ceptas a uiro ab homīe & muliere. dicāq; non
esse conceptā in peccato originali. & hoc quia
nomen dñi inuocabo. hoc est. cū gloriosa uir
go sit tabernaculū quo dei filius incarnandus
est. iniustū ē dicere eā in peccato originali cōce
ptā. postea ait. Vota mea dño reddā corā omī
populo eius idest ex quo tantū bñfitii tribuit
mihi deus ut ex carne mea incarnāndus sit uota
mea reddā ipsi corā populo suo dicāq; imacu
latā uirginē cōceptā absq; peccato origīali. De
inde inqt Preciosa ī cōspectu dñi mors sāctorū
eig. et ē deus uult subire passionem i mor

tem. qm̄ preciosa illi uidetur mors sanctorum
 eius ex quo ei seruiuerūt multaq; pro eo passi
 sūt in hoc mūdo. & ob id nō uult eos in alio
 damnari. aut dicemus p̄ciosa in conspectu do
 mī. rem gratiorem & p̄ciosiorem corā se factu
 rus est deus ob amorem sanctorū suorū subire
 passionem & mortem. Postea subdit. O domī
 ne quia ego seruus tuus. ego seruus tuus. & fi
 lius ancille tue. Dirupisti uincula mea tibi sa
 crificabo hostiā laudis & nomē dñi inuocabo
 hoc est o dñe. Cognito beneficio tuo erga me
 uere uocabor semper seruus tuus. hec aut serui
 tus non est accidentalis q̄ me pecunia emeris
 sed naturalis. quippe q̄ sim seruus tuus & fi
 lius ancille tue. tam gratum autē mihi est tuū
 esse seruū ut si me uelles liberē facere & rumpe
 re catenas & uincula nunq̄ serui nomē effugiā
 Sed tibi sacrificabo sacrificium laudis & tuus
 uocabor. Aut dicemus. o dñe quia ego seruus
 tuus. scis ne cur seruus tuus appeller. q̄ gran
 de beneficiū mihi collaturus es. quod ē. Diru
 pisti uincula mea. hoc est. educes me ex infer
 no liberabisq; a cathenis q̄bus diabolus tenet
 ligatū ut ad inferos deducat ideo tibi sacrificabo.
 Dicit aut dirupisti p̄terito pro futuro. De

inde ait. Vota mea dño reddā in cōspectu oīs
populi eius. hoc est. uota mea. q̄ feci ut seruus
tuus uocer nō in abscondito sed corā populo
tuo enūciabo. atq; ibi in atriis domus dñi in
medio tui hierusalem. hoc ē. Cū israhel cōgre
gatus erit in hierusalē in festiuitatibus seruus
domī appellabor. Deinde ait. Laudate domīm
omēs gentes. laudate eū omēs populi. Quoniā
cōfirmata est super nos misericordia eius & ue
ritas domīni manet ineternum. ut declarem
istos textus. necesse erit adducere duas auctori
tates doctōꝝ hebreorū. una ē in libro q̄ inscri
bitur mideas ruth. hoc ē glossa ruth sup ruth
cap. iiii. Salmō genuit boaz Ait rabbi Samu
el quid sibi uult textus genesis cap. iiii. & uo
cauit nomē eius Seth dicēs Posuit mihi domī
nus semē aliud p̄ Abel & q̄a dicit textus semē
aliud. quod iure filiū dicere debebat. intelligi
tur de messia & recte quidē quādoquidē est mi
rabile & inauditū ut ipse generandus sit absq;
semine uirili ut illud. Et uerbū caro factū est.
Secunda auctoritas est in beresith rabba cap.
xli. ait rabbi anina Quid sibi uult textus ubi
dixerunt filie loth gene. cap. xviii. ut seruare
possimus ex p̄re nostro semē. Et q̄a dixerūt se

De Ruth
1212

men & nō filios. uideſ eis reuelatū fuiſſe archa
 nū de aduentu xpī ut ade ex eiſq; pditur; fuiſ
 ſe meſſiā. Innuentes ſemen illud meſſie de quo
 dixit adā. Poſuit mihi dñs aliud ſemen pceſſu
 rū eſſe a ſe. ideoq; uoluerūt cū patre concūbere
 ad huiuſmōi ſemē cōſeruandū nō ulla malitiā
 aut inhoneſtate ſed exiſtimātes ē mundo aliū
 hoiem nō extare p̄ter patrē ob deſtructionem
 ſodome & gomorre neuē p̄termittereſ aduētus
 meſſie q̄libet earū una nocte cū patre cubauit
 grauideq; facte. duos filios peperere una āmon
 altera moab. a quibus emanarūt due maxime
 generationes q̄ ammon & moab ſūt appellate
 Ex moab autē pceſſit ruth moabita q̄ accepit
 coniugem boaz ex cuius genere p̄diit rex da
 uid ut ex genealogia apparet. Rex autē Salo
 mon inter alias uxores habuit nahama q̄ erat
 ammonita. ex eaq; ortus eſt robām Rex iude
 ut extat regum 30. capitul. Dauid uero inter
 ceteros filios habuit Solomonem & naſhan a
 quo proceſſit beata uirgo ſecundū luce genea
 logiam. Ex rege autem Salomone & roboam
 eius filio proceſſit uir Marie Cum autem hæ
 filie Loth neſcirent ex qua ipſarum oriundus
 foret meſſias. & unaqueque ex ſe proceſſurum

processu putaret dixere. ut seruari possimus
ex patre nostro semen. Quod si mihi dicat cur
deus ut uoluerit ut messias ex hac generatione
precederet ut ex tribu iude. respondeo hec omnia
fuisse diuina misteria cum deus sciret iudeos ma-
gna ex parte ob iniquitatem messiam negaturos
& ei non credituros. ob id recepturum gentiles &
populum nouum facturum ut ait psalmista. psalmus
cap. ii. Populus qui creabitur laudabit dominum. Item
isaias cap. xliii. Populus iste quem creauit mihi
laudem meam narrabit. Ideo misericordia diui-
na uoluit ut redemptor & uerus messias ex gen-
tilibus precederet sicut ex iudeis. atque ita illos ad
saluandum uenit quemadmodum & iudeos. ideoque
deus uocauit etiam gentiles oues suas ut appa-
ret ex sancto Johanne euangel. cap. x. Alias oues
habeo que non sunt ex hoc ouili. Quamobrem
dicebat rex Dauid. Laudate dominum omnes gentes
& relique. hoc est O uos gentiles & plebs lauda-
te & glorificate deum. Quid autem ei dicetis. Quia
confirmata est super nos manus eius & ueritas
domini manet in eternum. & ita nos saluos facere ue-
nit ut israhel. Quartum testimonium est hieremie
cap. xvii. Solium glorie altitudinis a principio
locus sanctificationis nostre expectatio israhel

dominus, ut autem intentionem nostram melius declaremus afferemus capitulū rabbi moysi de egypto in li. qui inscribitur more parte prima. cap. viiii. qui declarat duo nā mō attribuetur deo sedes ita inquiēs. quid significet sedes notū est. Cum autē quispiā eam ornatā & pontificio more paratā conspiciet. existimabit ī ea regem aut impatorem aliquē sessurū. Ipsa enim ostendit excellentiā & maiestatem in ea sedentis. hac rōne appellatur domus dei sedes dei. quippe q̄ ip̄a ostēdit dominiū & potestatem eius qui patefecit gloriā suā & claritatem in ea. ideo hieremias dixit. Solium glorie altitudinis a principio locus sanctificationis nre. Eadem rōne celū uocant sedes. quatenus fortitudinē inuentorū ostendūt & motorē moderatorēq; huius mūdi inferioris & influentiā gratie sue. Ideo dicebat isaias cap. lxxvi. Celū sedes me ē. ac si dicat. Celū ostēdunt essentiā meā fortitudinē & potētiā ut sedes dominiū & maiestatem docet illius q̄ in ea sedere dignus est. hoc autē necessariū est credenti in deū. non q̄ hec sedes sit corpus ī quo sedeat deus. absit enī ut in hūc errorem incidamus. cū iam pbauerimus deū non esse corpus quomodo ergo dicemus deū agere loco aut ta

bernaculo corporeo. Certe est ut diximus quē
libet locū a deo magnificatū gloria sua ut sūt
domus sancta aut celi, sedem dici. Verūtamen
cū deus largiora modo locutus est, exodi cap.
xvii. Quia manus solius dñi & bellū dei erat
cōtra amalech a generatione in generationem.
hec est ppria substantia dei & essentia neq; ima
ginandū ē hanc sedem esse rem ab illa distinc
tam nec a deo creatā ut ceterē eius creature. q̄
sequeret deum esse in tpe absq; sede. hoc est an
teq; eam creasset. neq; sedebat postq; creauit hoc
autē est maxima heresis qm̄ hieremias ultimo
cap. lamentatōnū ait. Tu autē dñe ineternū per
manes. soliū tuū in generatione & generationē
idest quē dmodū tu dñe es eternus. ita sedes
tua eterna & ob id ostendit hanc sedem nō esse
rem a deo distinctā & ideo hec sedes & quodcū
q; aliud simile significat ppriā essentiā & qui
ditatem dei. neq; sunt res ab eo distincte. huc
usq; uerba magistri moyli. Ex q̄bus quidem
tres conclusiones eliciunt. cum ipse afferat tria
genera sedū. quarū due sūt create. tertia increa
ta. Prima conclusio ē q̄ prima sedes creata q̄q;
idem magister moyles accipiat pro domo sanc
ta. dicatq; ob eius excellentiam cognosci maie

statem sedentis, afferatq; auctoritatem. solium
 glorie altitudinis a principio, intelligitur de i
 temerata uirgine quippe q; ob sua perfectione
 & excellentiam fuit, estq; sedes gloriosa in qua
 deus ostendit gloriam sua & claritatem que est
 christus, gloria, lux: & claritas totius orbis.
 ob qua dixit isaias cap. ix. Populus q; ambu
 labat in tenebris uidit lucem magna. Sedentes
 in umbra mortis lux orta est eis. Non dixit au
 tem pro domo sancta hoc est hierusalem quia
 & si deus in ea gloria suam ostendit nihil tam
 est comparatione claritatis qua deus ostendit in
 uirgine gloriosa. Nam ubi reperimus domu
 sanctam fuisse a principio mundi, ut uirgo in
 temerata fuit. Ob qua dixit textus prouerbio
 ru cap. viii. Dominus possedit me initio uia
 mear & in libro sapientie. Ab initio & ante se
 cula creata sum. Preterea soliu glorie non pot
 dici pro domo sancta cu sedes dei gloriosa de
 beat esse perennis & non euanescere, quia qcqd
 deus semel accipit nunq; dimittit. Alie due sedes
 quas affert suntq; celi & propria substantia dei
 perennes sunt, hierusalem autem transiit &
 euauit. Preterea textus sequitur. Expecta
 tio israhel dominus. Vera autem spes israhel

est uerus messias & xps qui natus est ex maria uirgine, his ergo rationibus non dicit textus de hierusalem sed de intemerata uirgine maria. Secunda & tertia conclusio est secundam sedem esse creatam, & tertiam incretam. he autem due sedes sunt xpus creata est humanitas q̄ uerbo dei facta ē increata diuinitas, quod autē hūanitas sit dicta sedes dei psalmista, psal. xxxiiii. Sedes tua deus in seculū seculi, uirga directio nis, uirga regni tui, hoc est messias ē sedes tua q̄a quēadmodū ex operatione celoꝝ ostendit gloria inuētoris eorum, ob hoc argumentum Quodcūq; mouet̄ habet motorē z gubernato rem celi mouent̄, ergo hñt moderatorē. Item ex hūanitate xpi propter eius diuinas opatio nes ostendit̄ inuentorem esse deū. Sicut enim celi ostendunt gloriā motoris sui & moderato rem huius inferioris orbis mediante influentia gratie sue, ita xpi humanitas ostēdit magnifi centiā & dominiū inuentoris & motoris huius mundi mediante influentia saluationis quam deus ifluit humanitati. Sedem uero tertiam dicit esse diuinitatem q̄ ut nos diximus est in creata ut illud increatus pater increatus filius. Sē sus aut̄ textus quem adducit. Tu aut̄ domine

in eternū permanes. est iste. Quemadmodū tu
 dñe es eternus. ita sedes tua q̄ est filius tuus ē
 eterna. Quia eternus p̄r. eternus filius. Sequitur
 ex capitulo magistri moyli. ut p̄bauimus tex
 tum dicentē Solium altitudinis a principio lo
 cus sanctificationis nostre. loq̄ de uirgine bea
 ta que sedes altissima a principio. quia autē di
 cit a principio. innuē conceptam fuisse absq̄
 peccato originali & nō in eo cōceptā & postea
 mundatā. Quintū testimoniū est Ezechielis
 cap. i. & super firmamentū quod erat iminens
 capiti eorū q̄si aspectus lapidis zaphiri simili
 tudo throni & super similitudine throni simi
 litudo quasi aspectus hominis desup. Iam supe
 rius p̄bauimus gloriosā uirginem sedē dei dī
 ci. Ezechias autē uaticinans de imuculata uirgi
 ne postq̄ uiderat q̄tuor animalia & eorū motū
 dicit uidisse in celo stare supra capita aīalium
 similitudinem sedis & troni q̄ est beata uirgo
 moxq̄ super hāc similitudinē uidit similitudi
 nem hominis qui est dei filius incarnatus. atq̄
 hunc tronū esse q̄si coloris zaphiri. innuēs q̄
 sicut zaphirus qui est ex elemento terrestri ob
 scuro & tenebroso nō obstante q̄ a suo princi
 pio sit diaphanus & clarus. ita gloriosa uirgo

a principio ē clara & absq; peccato originali cō
cepta. Itē ipse idē ezechiel cap. xliiii. uaticinās
de uirgine gloriosa ait Porta hec clausa erit nō
aperiet & uir nō transibit p̄ eam q̄a dñs deus
israhel ingressus ē per eā eritq; clausa. hoc est.
huius gloriose uirginis porta clausa erit. cog
nitāq; eius s̄ctitate nemo mortaliū in peccato
cōstitutus poterit ei adherere. quēadmodū in
tēplo dei erat domus dicta sancta sanctorū. in
quā s̄ctitatē nemo ingredi poterat q̄ esset pec
cator p̄ter summū pōtificē. & hic semel tātū in
anno ingrediebat. & hic dies erat sabbatū sab
batorū. Ingrediebat autē ut ignosceret domui
israhel ī figurā uirginis imaculate. Nā quēad
modū in s̄cta sanctorū nemo ingredi poterat
ita gloriose uirgini nullus poterat adherere &
ut in sancta sanctorū sūmus pontifex intrabat
ita in beata uirgine incarnatus est dei filius sū
mus pontifex iuxta illud. Tu es sacerdos in e
ternum secūdū ordinem melchisedech. Quod
aut semel in anno pontifex ingrediebat signi
ficat unā tantum esse incarnationem filii dei &
q̄ die indulgentiarū & sabbato sabbatorū itra
bat. indicat christum uenisse ut ignosceret or
bi. eumq; ad sabbata sabbatorū idest ad regem

paradisi laturæ. Sequitur ergo ex hac prophetia & figura, ut immaculate uirgini nullus mortaliū peccator poterat adherere, ob eius imensā sanctitatem. q̄to magis peccatū ip̄m quod in ea reperiri nō poterat nec in principio nec ī medio nec in fine, necessario dicere cogimur eā conceptam esse sine peccato originali, sicut enim sancto sanctorū peccatū adscribi nō pōt nec actuale nec mentale nec originale. ita beate uirgini peccatū nullius generis pōt attribui. Sextum testimoniū est Salamonis Cantic, cap. iiii. To ta pulchra es amica mea & macula nō est in te Verūtamen nō nulli dicunt hunc textū loqui de ecclesia dei & nō de uirgine intemerata, hoc aut̄ pace eorū dici non potest duplici rōne. Prīma q̄ oīa que canit mater ecclesia a spū sancto instituta sunt, Spūs aut̄ sanctus nō est mēdax & sancta mater ecclesia canit id p̄pter uirginē intactā ergo illoꝝ rō non ualet. Secūda q̄ laudes & p̄fectiones gloriosissime uirgis sūt immense & incōphēlibiles, nos aut̄ dicētes laudes ab ea alienas oñderemus eas laudes in ea nō esse sed ab alio mutuari Sed hoc falsū est, cū ipsa aliis mutuet de laudibus suis & non accipiat ip̄aq̄ omni laude digna sit, huic aut̄ q̄stioni iudeus

sese obicit. aitq; textum loqui propter israhel
 cum secundo circūcisi sunt in deserto. quippe
 q̄ erant mundi Defuncti enim fuerant omnes
 peccatores q̄ ex egypto exierant & ii quos mi
 serant ad explorandū terrā. remanebāt autem
 illi q̄ in deserto nati fuerant. erātq; iusti & pro
 pter eos dicit textus. Tota pulchra es amica
 mea. hanc ego rōnem dico nō esse uerā quia a
 peccato originali nō erant immunes. Textus
 enim dicit & macula nō est in te ergo zc. Vex
 iudeus respondet circūcisionem eos mundasse
 a peccato originali. & sufficientē esse ad aperiē
 dum paradisi partā. Ego uero dico nō esse ue
 rum. Rōnem aut quia proluxa esset & in ense
 amplissime satisfacimus. in pntia omittimus.
 nihilominus dico q̄ licet circūcisio esset reme
 diū contra peccatū originale nō tamen ad ape
 riendā ianuā paradisi. Quod si uex esset moy
 ses & samuel q̄ maximi pphete fuere. in para
 disum migrassent & nō ad inferos. Ergo circū
 cisio aut lex moyli non poterant a peccato ori
 ginali liberare & portā paradisi aperire. q̄ aut
 illi pphete ad inferos descēderint apparet dua
 bus auctoritatibus. Prima in libro q̄ inscribi
 tur aghiga cap. quod incipit haccol hayabin

חול? ס די ית
 שיהיה סייה
 חכמה דעש
 ית הוה
 חול? הוה י
 יהיה סייה
 ריחיהו אש
 ברשות חול
 אכיה שמ
 מ על סאש
 דה גש הוה
 דמ כנה יוס
 ככה חנה פ
 דל חייבן טכיס ח מה ויחיר טחול חל סאול ללה דעש

super textum regum primo cap. xxviii. Dixit aut samuel ad saul. Quare inquietasti me ut suscitare. Ait rabbi eliazar qd samuel iustus timebat iudiciu dei. hoc enim extat ex textu in dicto cap. quod ait. Et ait mulier ad saul. deos uidi ascendentes de terra. Et quia dicit deos numero plurali innuit esse samuelem & moylen qd ppe qd accessit samuel ad moylen. eiq; dixit. Fortasse deus uult me iudicare. ideo rogo te ascendas mecum ut testimonium reddam me obseruasse legem qua tu dedisti mihi & in nullo defeci. ideoq; ambo ascendebat. Secunda auctoritas est in torath cohanim. idest glossa leuitici sup textum cap. xx. Vir siue mulier in qbus pheotonicus uel diuinationis fuerit sps morte morietur. aitq; quid sibi uult textus regum primo cap. xxviii. Veneruntq; ad mulierem nocte. interrogatq;. erat ne nox qn uenit saul ad pheotonicam. Rndit. dies erat Sed dicit nocte fuisse. quia illa hora fuit ei atra ut nox. Dixitq; ei mulier. Quem suscitabo tibi. cui Ait. Samuelē suscita mihi. Ipsa aut fecit magicas artes coegitq; samuelē ascendere ut refert textus. Cū aut uidisset mulier samuelē. exclamauit uoce magna & dixit Saul. Quare imposuisti mihi

ידייז אולי
שליש דה חשה
השם ושחולץ

ראיה שני
ברוך כנעם
ויקח וחי
או חשה כי יני
כנעם או כנען

Tu es dñe saul interrogatq; & ait. Quō sciuit
ipsa illū esse saul. Rñdit. q̄a samuel ascēdit no
mie regio. mortui enī quos ascēdere faciūt phe
otonice cū ascendūt impio regis. ascendūt pedi
bus imis & capite eleuato ob dignitatē regiā.
Cū uero p̄ ydiote petitionē ascendūt pedibus
altis & capite imo. his duabus auctoritatibus
dicturi sumus aias moyli & samuelis fuisse in
limbo duabus rōibus. Prima certū est paradisu
esse i celo. Nā si illi in paradiso fuissēt. dixisset
textus. Deos uidi descendētes de celo sed dixit
ascendētes de terra. Infernus autē ē in abyssō. er
go erāt in limbo. Secūda q̄ pheotonice nō ha
bent potestātē in paradiso sed in inferno. Itē in eo
dem li. cap. i. Pulchre sūt gene tue sicut turtu
ris Cōparauit imaculatā uirginē turturi ut of
tēderet q̄ quēadmodū turtur caret felle & sine
eo a principio creata est. ita gloriose v̄gini nō
pōt attribui peccatū actuale nec mētale nec ori
ginale. ideo alibi eā assimulauit colūbe. q̄ etiā
felle caret ut in eodē li. cap. ii. Surge p̄pera ami
ca mea colūba mea. formosa mea. Item in eodē
li. cap. ii. Surge p̄pera amica mea speciosa mea
& ueni colūba mea in foramibua petre i cauer
na macerie ostēde mihi faciem tuā. Ex hoc tex

אין הוי דע חיים
דיין און חיים
דיין און חיים
אין הוי דע חיים

שני סבטל יא
אין הוי דע חיים
אין הוי דע חיים

57

76
tu colligitur quod non solum columbe assimilauit
uirginem gloriosam ratione predicta. uerum etiam uo-
luit innuere quod fundamentum & principium ipsius
uirginis fuit absque peccato originali. Et quia pe-
tra est principium & fundamentum super quo edificium
substantatur. ideo in foraminibus petre hoc est in
embrione ubi fuit concepta in quo est foramen
ubi fuit edificata. illic fuit columba munda a pec-
cato originali. Nam quod principium rei assimiletur
petre apparet ex ista cap. lv. Attendite ad petram
unum excidistis. & euangelista itidem dixit. & super
hanc petram edificabo ecclesiam meam. Quod autem di-
cit in cauernis macerie elocutio duplicatur. Itaque
in eodem li. cap. iiii. Quam pulchra es amica mea
& oculi tui columbarum absque eo quod intrinsecus
latet. Ex hoc textu melius nostra opinio declara-
tur quippe quod ait omnes perfectiones separatas a
perfectiōibus que inter ea sunt occulte. Id autem est con-
cepta esse absque peccato orig. Item in eodem li. ca. v.
Aperi mihi soror mea. amica mea columba mea
immaculata mea. Dicit autem immaculatam ut magis
atque magis ratio nostra confirmetur Item in eodem cap.
Vna est columba mea perfecta mea. una est matris
sue electa genetricis sue hoc est una sola concep-
ta est absque peccato originali. Quoniam autem in

lita uirgo hanc dignitatem adeptam est. fuitque
excellens hieremia & diuo iohanne baptista
que fuerunt sanctificati in utero matris que quidem
sanctificatio non fuit nisi in eorum persona. nec
ulterius processit cum essent primū in peccato
concepti. In intemerata autem uirgine Maria
cum sine peccato originali concepta esset. nec in
christo fuit passibilitas aut mortalitas nisi se-
cundū rationes supradictas. quod hoc sit uerum
probabimus dicto diui augustini qui ita ait.
Si christus crucifixus non fuisset. semper defecis-
set. Glossa in cap. placuit de consecratione de. v.
& glo. in cle. prima de summa trinita. super uer-
bo passibile. Si christus non fuisset crucifixus
non fuisset confectus senio sed semper in uiridi-
etate uixisset & nunquam obiisset. Consequens est
ut si christus non fuisset crucifixus impassibilis
& immortalis fuisset. eiusque mater que erat una
caro cum eo itidem immortalis fuisset. quippe
cum secundū naturā una & eadē caro non possit
esse partim passibilis & mortalis & partim in-
passibilis & immortalis. Et propterea christus
beatam uirginem turturi comparauit. ut ait
in eodem libro capitulo. ii. Tempus putationis
uenit & uox turturis audita est in terra nostra

Sensus est. Tempus putandi & recidendi peccatum originale uenit. ideo uox xpi audita e in terra nra. Item ratione altere alteri assimulandi dicit in eode libro cap. i. Ecce tu pulcrha es amica mea. Ecce tu pulchra. Duplicauit aut sermone ut significaret pulchra in coceptione & post. Respondit aut uirgo imaculata. Ecce tu pulcher es dilecte mi & decorus lectulus noster floridus. tigna domor nostrae cedrina. laquearia nostra cupressina. Sensus e. Certe que admodu ego sine peccato originali cocepta su ita tu amicus meus es pulcher & formosus & noster lectus. hoc est nra conceptio e florida & odorifera & in eo non est aliquid peccati. Tra bes enim nre domus sut ex cedro. & laquearia ex cupresso q corruptione aliqua no patiunt. Item in eodem li. cap. i. Sicut lil u inter spinas sic aia mea inter filias. Sensus e. Quoadmodu rosa speciosa & odorifera ex qua multa aromatica conficiunt nascitur inter spinas. ita amica mea nata est iter feminas conceptas in peccato originali. Ipsa uero no. ut rosa non est spina. Accepit autem filias ppter dignitatem uirgis gloriose & pro oibus homibus intelligitur. Respondit beata uirgo in eodem libro capit. *et sicut malus inter ligna siluorum sic*

amica

11

dilectus meus inter filios. Omnium uero ratio
nū conclusio de christo & uirgine in tacta est.
ut in eodem libro cap. vi. Ego dilecto meo &
dilectus meus mihi. sensus est. ut ego concep
ta sum absq; peccato originali ita amicus meus
Item in eodem libro cap. i. Dum esset rex i ac
cubitu suo. nardus mea dedit odorem suū. dū
esset rex hoc est in sua incarnatōe. nardus mea
hoc est concepta sum absq; peccato originali
dedit odorem suū. idest ipsemet conceptus est
sine peccato originali. Item in eodem libro cap
ii. Leua eius sub capite meo & dextera illius
amplexabitur me. Si christus leuam sub capi
te uirginis tenebat & dextera eam cōplecteba
tur. impossibile est eam permisisse cadere i pec
catū originale. Item in eodem libro cap. iii. In
ueni quem diligit anima mea. tenui eum nec
dimittā donec introducā illum in domū mris
mee & in cubiculū genitricis mee. Sensus est.
Qñ reperi amicū meū in eius icarnatōe. appre
hēdi eū nec dimisi quousq; adduxi eum in do
mū & camerā mris mee. hoc est Quēadmodū
ego cōcepta fui sine peccato originali in embrio
ne mris mee. ita ipm generavi. Itē i eodē libro
c. vi. Que est ista q̄ progredit̄ q̄si aurora cōsur

מן ארבעה עשר

gens pulchra ut luna electa ut sol. Sensus est
 Que est ista q̄ ostēdit se uenire ut aurora q̄ in
 choat diei claritatē. Certe ita gloriosa uirgo ue
 nit & incipit totū orbē illuminare. Atq; ut lu
 na recipit claritatem a sole. ita beata uirgo rece
 pit omnia sua priuilegia & gratias a filio chri
 sto. estq; ita clara ut sol qui in instanti sue cre
 ationis omnem suam claritatem adeptus est.
 Nam materia uirginis inuiolate in instanti
 conceptionis omnes perfectōnes materiales af
 secuta est conceptaq; absq; peccato originali.
 Septimū testimoniū est sancti Mathei euange
 liste. c. xi. dicentis. Inter natos mulierū nō sur
 rexit maior iohanne baptista. Cū autē sanctus
 Iohannes non fuerit maior xp̄o qui ex mulie
 re natus est: dicatq; textus surrexit quod dici
 non potest nisi de eo qui prius cadit & postea
 surgit necessario cogimur ita interpretari: Inter
 eos q̄ in peccato originali cōcepti sunt nō surre
 xit maior ioāne baptista. Xps autē nō cecidit ī
 peccatū. ergo ē maior ioāne. Cū autē itemerata
 v̄go sit maior ioāne baptista eo q̄ fuit concep
 ta absq; peccato originali: quod si nō cōcedere
 tur s̄ctus ioānes esset ea maior. sed hoc falsum
 est ergo non fuit concepta in peccato originali

Quod si mihi obiciatur uerū non esse cū euan-
gelium dicat natos & iure natos & natas dice-
re debebat. Respondeo consequentiā non ualeñ
cū genus masculinū. femininū cōcipiat. Ex oī-
bus his pphetiis apte ostendit gloriosam uir-
ginem conceptā fuisse absq; peccato originali.

Quarta pars dicta est ratio generatōnis uir-
ginis & hec dupliciter. Primo mō ratione ge-
nerationis in mente diuina. Secūdo ratione ge-
neratōnis in actū; Primo mō dico q; deus q; p̄
uidet omnia anteq; fiant & uelut p̄sentia intue-
tur cū mundū creasset & adam illū p̄sciuisset
peccaturū eiusq; peccatū orbem condēnaturum.
Huius aut delicti remediū & reparationē nul-
lam meliorē esse q; incarnationē & passionem
filii sui q; obrem ut ostenderet charitatē suā &
amorē erga genus humanū tanq; optimus me-
dicus ante plagā parauit optimā medicinam.
Igit̄ anteq; mundū creasset. iam intemerata uir-
go creata erat in conspectu suo ut ait textus p̄
uerbioꝝ cap. viii. Dñs possedit me iitio uiaꝝ
suaꝝ hoc etiā repimus in li. ecclesia. cap. xxiiii
Ab initio & ante secula creata sū. ergo si glorio-
sa uirgo ab initio & ante secula creata erat adā

uero nondum peccarat quonā modo fieri po-
 terat: ut imaculata uirgo in peccato originali
 cōcepta esset. Verūtamen nōnulli dicūt textus
 predictos nō de beata uirgine dici, sed de sapi-
 entia diuina: quod fallū esse dicemus, eorū pa-
 ce: cū uera conclusio sit nihil esse in deo quod
 nō sit deus: Consequēs est sapiētiam q̄ in deo
 ē esse deū, quod si ē deus, increata ē, textus autē
 uociferat in dictis locis. Anteq̄ abyssi fuerant
 ego iam cōcepta erā & ab initio & ante secula
 creata sū, ergo non dicunt de sapientia diuina
 Iudeus autē sese opponit huic q̄stioni asseuerās
 ipsos textus nō loq̄ de uirgine maria nec de sa-
 pientia, sed de lege dei q̄ creata fuerit & scripta
 litteris igneis nigris in dorso ignis candidi, ea
 q̄ duobus milibus annis mūdū p̄cessit. Nos
 r̄ndebimus dicemusq̄ hanc q̄stionē esse falsissi-
 mā duabus rōnibus. Prima q̄ non possūt nu-
 merū annorū colligere dicentes duobus mili-
 bus annis cū ante mūdi creatōnem tēpus non
 esset, idq̄ duplici rōne. Prima q̄ deus nō subi-
 cit tēpi. Secūda q̄ tēpus sequit̄ & cōiunctū
 ē motui rotarū celestiuū. Nam horā facit plane-
 ta qui gubernat unā horā: z diem facit motus
 solis q̄. xxiiii. horis morat̄: ex quo ascendit &

stere incipit ascendere in oriente. Ebdomadā faciūt
septē planete quorū singula diē unū gubernāt
Dñicū diē gubernat sol dictū a dñinio. q̄a ipse
ē rex septē planetarū. Lune uero diē luna mode
rat. Martis mars & ita de reliqs. Mensē luna ē
cursus cōficit lune & solarē cursus signi quod
uno mēse dñat quodlibet suo. Annū conficit
sol q̄ integro anno pagit duodecī signa zodia
ci. Quāobrem si celi nō erant creati nō erat tps
tempore nō extante duo milia annorū. a iudeo
adducta falsa sūt. Secūda opinio iudei est he
retica quippe q̄ ignis est unū ex q̄tuor elemē
tis que creata nō fuere usq̄ ad mūdi creationē
quod si opinio eius uera esset sequerent̄ duo q̄
sunt cōtra legem. Pimū q̄ mūds esset ab eter
no ex quo ignis iam erat. Secundū q̄ deus nō
creauerit mundū ex nihilo sed ex aliquo. hoc
aūt est heresis maxima. ergo iudei argumentū
nō ualet. necessario igit̄ dicere cogimur dictos
textus de intemerata uirgine dici q̄ est mater
oīm scientiarū & sapientiarū. Preterea gloriosa
uirgo est q̄dam petra & colūna supra quā cō
structus ē mūds. & q̄ p̄cessit mūdi creationē
Nā si deus añ creationē adē peccaturi nō statu
isset imaculatā uirginē redēptricē futuri pecca

ti incarnatione & passione filii sui mundum non cre-
 asset cum eius finis qui est paradus secuturus non fuisset.
 quod patet ex quadam auctoritate in epist. secre-
 torum sexto responsio super petitione quam fecit An-
 toninus consul urbis Romae. rabbeno haccados:
 Ad quam legentes remitto ne una res toties repli-
 cata fastidium afferat. In ipsa auctoritate dicitur. ex Isra-
 hel excidenda esse petram sine manibus que est petra
 primaria hoc est gloriosa uirgo ex qua rex messias
 proditurus erat. Et ideo zaccharias loquens de ite-
 rata uirgine cap. iiii. petram primariam appellauit.
 ideoque uulgo dicitur sancta maria delpiler hoc est co-
 luma super quam mundus sustentatur. Sane ionathas fi-
 lius uzielis in glossa chaldaea gen. cap. i. super
 textum In principio deus creauit celum & terram ita
 ait Propter sapientiam creauit deus celum & terram hoc
 est amore itemerate uirgis que est sapientia mundi cre-
 auit deus celum & terram. Aut dicemus. amore sa-
 pientie. i. christi filii dei (filio enim sapientia attribu-
 ta est) creauit deus celum & terram. Item Salamon
 puerbiorum cap. iiii. Dominus in sapientia edificauit
 terram & constituit celos intelligentia. Non so-
 lum autem totus orbis eius amore constructus
 fuit sed nullo pacto consistere posset ob nostras
 prauas operationes: nisi ipsa gloriosa uirgo
 f i i

plena pietate & clementia p nobis orans illum
substineret. Et hec dici potest secūda ratio cur
uulgo sancta maria delpiler appelletur: Ex his
duabus rōnibus dicitur petra primaria quā zac
charias uocauit. Primariā in tēpore z gradu z
excellētia. que cū ita sint. dignū est ut sine pec
cato originali cōcepta fuerit p̄cipue cū peccatū
originale nō esset. ut diximus. Secundo mō ra
tione generationis in actū. Nā non solū in cō
spectu diuino ab initio & ante secula itemera
ta uirgo creata erat. sed etiā dico actualiter fu
isse creatā eius materiā in materia ade. ipsamq;
gloriosā uirginē fuisse principalem in cā grā
du. & excellētia. cum eius amore creatus fuerit
mūdus. Nam cum deus formauit adam. fecit
massam ex cuius parte p̄ciosiori accepit mate
riam uirginis intemerate ex residuo uero & su
p̄fluitate adam formauit. Ex materia autē ima
culate uirginis facta est uirtus q̄ cōseruata fuit
in nobiliori loco & membro corporis ade ex
quo emanauit ad seth. & ex hoc ad enos. & sic
ex aliis usq; ad sanctū ioachin & ex hac q̄dem
uirtute formata fuit beata uirgo. que ratio cō
uenit cū una quā reperi: scriptam nomine diuī
Gregorii cōtra quem sanctus thomas arguit

In tertio sententiæ distinctione tertia de corpore christi questione que incipit utrum caro xpi infecta non fuerit. quæ sanctus thomas honoris gratia eum nominare uoluerit. Ita enim inquit Alius error fuit dicentium quod caro xpi secundum quod a parentibus erat infecta non fuit. Dicunt enim quod peccate adam dominus conseruauit in adam aliquid in corruptum et non infectum per quod natura humana sanari posset & hoc idem transfusum est sine aliqua infectione usque ad beatam uirginem & ex inde formatum est corpus xpi. hoc autem errore reputatur propter duo. Primo quia secundum hanc positionem xps non uere filius uirginis esset nec uere ex stirpe alicuius patrum progenitus nisi solum ex Adam. Illa enim pars quia in corrupta in humana natura remansit in omnibus aliis ab adam fuisset quasi extraneum ab eis Sed soli adeo conaturale quantum ad primum statum. Secundo quia tollitur congruus satisfactoris ordo. sicut enim non erat decem ut pro adam & eius successionem corrupta. aliquis satisficeret quod ex illo genere non esset. ita etiam non esset congruum ut naturam infectam satisfaciendo sanaret dei filius. nisi hoc ipsum quod prius infectum erat. assumplet. & ideo dicendum est quod caro xpi secundum quod fuit
 f. iii

in parentibus & etiã in ipsa beata uirgine peccato infecta fuit anteq̃ assumeretur. sed in ipsa assũptione ab omni infectione peccati purgata est ut secũdũ q̃ actu ẽ caro xp̃i nihil in ea macule inueniret. Hactenus sanctus thomas. Et q̃ eadem argumenta fient cõtra nos a dicentibus beatã uirginem nõ esse uerã filiam sancti Ioachin. idcirco dictã propositiõnẽ pbabimus figura & mox p̃phetiis & euangeliis & tandẽ r̃ndebimus argumentis ipsius sancti Thome

Figura. inuenimus textũ genesis cap. iiii. faciamus hominẽ ad formã & similitudinẽ nostrã

Verx sanctus hieronimus transtulit imaginez cũ hebreus habeat ad formã. Et quia sũt duo modi forme scilicet substancialis & accidẽtalís

Substancialis aut est illa q̃ dat esse rei. & sine q̃ res non esset. Cum aut deo nõ possit attribui nisi forma substãcialis. dicit textus. Faciamus hominez ad formã hoc est. faciamus intemera tam uirginẽ que sit gubernatrix & domina celoꝝ & uniuersi orbis. quẽadmodũ nos sumus eiꝝ attribuantẽ omia q̃ nobis cũ sit tabernaculum nostrẽ & ex eius carne assumpturi simus carnẽ hũanã dignũq̃ est ut mereat̃ fieri ad formã nr̃am substãcialẽ. hoc aut dicere debemus

p̄ beata uirgine dici, nō p̄ adam cū ei & si mag
 nā habeat potestatē nō attribuunt̄ res q̄ tribu
 unt̄ deo ut etiā beate uirgini tribuunt̄. Nam
 deus est dñs dñorū & rex regū. Inclita aut̄ v̄go
 est dña dñarū & reginarū regina. Deus ē guber
 nator orbis. In tacta aut̄ uirgo uniuersi guber
 natrix. Deus ē dñs demonū q̄ ab ea fugiunt.
 gloriosa uero uirgo est illoꝝ dña z ab eius no
 mie fugiūt, ut a noīne iesu. Deus est dñs ange
 loꝝ & beata uirgo est illoꝝ regina. Deus ē p̄
 totius orbis. & inclita uirgo mater uniuersi.
 Deus est pater xp̄i & gloriosa uirgo ē mater.
 Deus est p̄ uirginis imaculate & inclita v̄go
 est mater dei. Deus post mortē suaz intra tres
 dies resurrexit z postea in celū ascēdit, & beata
 v̄go post mortē resuscitata fuit & in celū assūp
 ta. Deus ē causa cāꝝ & gloriosa uirgo. tametsi
 causata ē & a deo creata. Tñ post deū est causa
 oīm rerum. unū tantū deest uirgini beate ad
 summā p̄fectōnem quod nō est xp̄s. Solus enī
 deus dī perfectus extrema p̄fectione. Verumta
 men oīa alia q̄ deo tribuunt̄ & perfectiones in
 temerata uirgo assecuta est & possedit. ideo di
 cit̄ textus ad formā nostrā. postea ait. & simili
 tudinē Sensus ē. q̄q̄ cōcedamus oīa priuilegia

& dignitates nre gloriosissime matri nolumus
tamē eam esse deum sed similem nobis. & ideo
dixit similitudinē. cum similitudo ex parte as
similari non undiq; significet. psalmista. psal.
c. Similis factus sum pellicano solitudinis nō
enim dicit se similem eē pellicano corpore. alis
& pennis. sed solitudine & luctu ita inclita uir
go similis est deo in omnibus pfectionibus sed
non ut sit deus. Verūtamen cognita eius sum
ma pfectione si deus potuisset. deū fecisset. cur
aut deus aliū deum similem sibi facere non pōt
ē q̄ ille deus ab eo factus esset causatus. Deus
aut est causa & non causatū. hoc autem solum
defuit uirgini gloriose q̄ est causata. Vnā tū
p̄minentiam in beata uirgine cōperimus q̄
sepe deū legimus iratū. nollecq; nras preces au
dire. Clementissimā uero uirginem nunq̄ iratā
inuenimus aut indignatā. Adeo ut eo momē
to quo crucifixū filiū in sinu tenebat si iudas
ueniam petiisset aut gratiā certe illi non dene
gasset tanta est eius misericordia. Ad confirmā
tionem nre rationis canit sancta mater ecclesia
Quonā tu solus sanctus mariā sanctificans.
Tu solus dñs mariam gubernans. Tu solus
altissimus mariam coronans. Cum aut sancti

ficans gubernans & coronans sint participia
 que utramq; hñt significationē. Maria uero in
 accusatiuo passionem ostendat dico. Quoniā
 tu solus sanctus. idest marie dedisti sanctifica
 tionem ut posset mūdū sanctificare. Tu solus
 dñs. marie dedisti gubernationē. ut orbem re
 geret. tu solus altissimus. marie coronā tribui
 sti que posset coronare uniuersum. Tot enim
 sunt eius perfectiones ut si nos effingeremus
 deum creare alterum mundū huic cōsimilem
 qui milio repleret & in hec in quo sumus nō
 esset nisi cardues & aues quæ penne lingue
 efficerent que nihil aliud canerent q̄ gloriose
 uirginis laudes cantibus uariis. ita q̄ ante ceci
 nerint. amplius reperere non possent eeq; aues
 non comederēt nisi granum milii triginta mi
 libus annis. prius milium absumeret. q̄ laudes
 uirginis gloriose finem cōsequi possent cū sint
 infinite. Ideo asseuero textū faciamus hominē
 ad formā & similitudinē nostram pro inteme
 rata uirgine dici dictū. insuper reperi auctori
 tatem apud doctores hebreos q̄ magna ex par
 te nostre opinioni astipulat. Dicitur in be
 sith rabba. hoc ē geneli magna ad rabbi moy
 sen iudaslan sup textu genelis cap. v. Factum

est omne tempus quod uixit Adam ait rabbi
iesue filius leui. Cum uidit deus scientiam ma
gnam ade. uocauit omnes angelos eisque dixit :
humiliamini & estote obedientes huic homi
Magna eorum pars imperium receperunt . &
illi sese flexerunt secundum dei uoluntatem .
Sathanas uero idest lucifer maior omnibus an
gelis cum sua secta dixit deo O domine orbis
tu creasti nos ex claritate glorie tue & nunc
nobis imperas ut inclinemur homini quem
ex terra formasti ! Respondit deus. In hoc hoie
qui ex puluere terre creatus est plus sapientie
& intelligentie e. q̄ in te. Vidēs aut deus satha
nā cū sua secta nolle flecti nec obedire huic ho
mini. eū e celis expulit & effectus e dyabolus
& ideo dixit isaías cap. viiii. Quomō cecidisti
lucifer de celo qui mane oriebaris ! Hanc ego
auctoritatē de gloriosa uirgine loqui cōtendo
quippe cū ppter eam xp̄s uocetur filius homi
nis. nec loq̄ de adam duabus rōnibus: Prima
q̄ deus nō pcepisset angelis ut ade inclinaren
tur quē sciebat cito in peccatū casurū. Secunda
q̄ quīs adam esset intelligens & sapiens tamen
plus scientie in angelis erat. Auctoritas autem
dicit in eo plus scientie reperiri. ergo loquitur

de uirgine gloriosa que est scientia & sapientia
 totius orbis. & post deum superior omnibus
 Et quamq̄ eius materia una cum materia Ade
 creata fuit. nihilominus fuit prima in causa &
 excellentia. Seq̄tur eam conceptam fuisse absq̄
 peccato originali. Prophetiis: & hoc quatuor
 testimoniis. Primum est michee cap. v. Et tu
 bethleem effrata paruulus es in milibus iuda
 ex te mihi ingrediet̄ qui dominator sit in isra
 hel. & egressus eius ab eternitate & a diebus se
 culi. Sanctus hieronimus: mihi preter misit.
 Preterea dixit. & egressus eius ab initio a die
 bus eternitatis: nos autem ab hebraico nō dif
 cedemus. Quod ait ex te mihi egredietur ostē
 dit messiam deum & hominē futurum. Ex te
 quantum ad humanitatem Mihi. hoc est erit
 homo dignus cui mea diuinitas coniuncta sit
 & egressus lingua hebraica & etiam latina plu
 ralis est numeri. cum sit quarte declinationis.
 Sensus est: egressus & processus huius domi
 natoris & messie sunt duo. unus ab eternitate
 idest diuinitate. Alter humanitas que est a die
 bus seculi: cōuenitq̄ hoc cū sancto Athanasio
 q̄ ait. Deus est ex substātia p̄ris añ secula geni
 tus & homo ē ex substātia m̄ris ī seculo natus

Verūtamē athānāsius dicit in seculo. accipiē
natiuitatem. Propheta uero dixit a diebus se
culi q̄a cum formata fuit materia ade. inerat il
li materia uirginis gloriose ut diximus & eius
p̄ciosissimo sanguini merat humanitas xp̄i be
nedicti. Secundum testimoniū est esaie cap.
xlviii. Ego locutus sum & uocaui eū. adduxi
eum & directa ē uia eius. Accedite ad me. Au
dite hoc. nō a principio abscondito locutus sū
cū ex tempore fieret ibi eram. & nūc dñs deus
misit me & sp̄s eius. hec dicit dñs deus redēp
tor tuus sanctus israhel. zc. Esaias loquēs oīe
messie dicit locutus sū. Nunc loquitur diuini
tas dicens Accedite ad me. Sensus est. Accedite
& audite quod dico cum primū enim locutus
sum ade eiq̄ dixi genesis cap. ii. De ligno autē
scientie boni & mali ne comedas. Nō locutus
sum in abscondito nec equoce. Nonnulli inter
p̄tantur a principio hoc est cū deus dedit legē
moysi. id aut falsum est quippe q̄ nō tunc pri
mū locutus est deus cū genere humano Postq̄
aut locuta ē diuinitas q̄ nobis innuit p̄cepisse
ade ut non peccaret. nunc loq̄tur hūanitas que
ueniebat ad redimendū ipsius ade peccatum.
Cum ex t̄pe fieret ibi eram. Hieronimus dixit

ex tempore anteq̄ fieret cū acceperit totum ser-
 monē p̄ diuinitate. nos aut̄ accipimus partim
 p̄ humanitate partim p̄ diuinitate. & hoc tri-
 bus rationibus. Prima q̄ hebreus nō dicit an-
 teq̄. Nam si pro diuinitate loqueret̄. dixisset
 ut sanctus iohānes euangelista cap. viii. Ante
 q̄ habraam fieret ego sū. Secunda q̄ textus di-
 cit me heth heyotha. idest ab hora q̄ fuit ipsa
 demonstratione feminina hoc est ab hora crea-
 tionis ade. Tertia q̄ magistri Cabbale uolūt
 ut supra diximus. Adonay idest dñs significa-
 re patrē. & eloim idest deū filiū. Textus autē
 dicit & nunc dñs deus misit me & spūs eius q̄
 est spūs almus. Si enī filius mitebat̄ a patre z
 a spū sancto nō mittebat̄ ab ipso met. qm̄ ipse
 erat missus nō mittens. Nā quēadmodū pater
 non est filius. nec generans generatus ita man-
 dans non est missus. necesse ergo est nos dicere
 q̄ ex tempore fieret loq̄tur de humanitate. in
 nūtoq̄ textus. p̄pter transgressionem precepti
 ab adā necessaria est incarnatio filii dei in me
 ob redemptionem ut ex tempore fieret creatio
 ade. Ibi eram. quia ego erā in p̄ciosissimo sang-
 uine mee matris & materia sua inerat materia
 ade. & nunc dñs deus misit me. ego emanauī

ab uno ad aliū. utpote ex adam & zeth & ex
hoc ad enos & reliquos usq; ad ioachin & nūc
sancta trinitas misit me ut essem redēptor isra
hel. Notandū autem ē q; magistri cabbale uo
lunt adonai idest dñm. esse dei miam & eloim
idest deū. iusticiā dei. ideo dicebat messias mi
sericordiā & iusticiā dei se cōiunxisse. cū neces
se fuerit eas uniri ad peccati redemptionez q; p
pe q; si soli iusticie remissā fuisset redemptio.
nunq; relaxatū fuisset. Nulla enī condigna sa
tisfactio fieri potuisset. Si v̄o misericordie abs
q; penitentia. fieri nō poterat. qm̄ iusticia non
remittit alicui absq; merito & satisfactione. Di
cit aut̄ misit me numero singulari. ut trinitatē
in unitate demōstret. Tertiū testimoniū ē hie
remie cap. xvii. Soliū glorie altitudinis a pri
cipio locus sanctificatōnis nre. expectatio isra
hel domus. Iā declarauimus hūc textū de glo
riosa uirgine loq; que dicta ē sedes dei. Senius
q; esse sedes dei glorie & altitudinis dei est ima
culata uirgo q; a primordio mundi creata fuit
factaq; locus nostre sanctificationis q; est xp̄us
expectatio israhel. Quartum testimoniū ē ad
genesis cap. iiii. Et uocauit nomen eius leth di
cens Quia posuit mihi dominus semen aliud.

Diximus etiam superius quoniam pacto adā
 uidens omnes animas ob peccatum suum per
 ditum iri. ideoq; centum & .xxx. annis postq̄
 generauit eam z abel abstinuiffe ab uxoris cō
 iunctione ne filios generaret qui damnarent
 Verumtamen postq̄ uaticinatus est aduentuz
 messie ob quem saluandus erat uxori sese con
 iunxit. generauitq; seth & quia cognouit in se
 eam esse uirtutem ob quam generāda erat uir
 go gloriosa cuius preciosissimo sanguine ine
 rat messias. uocauit nomen filii seth quod est
 deriuatiuum a pono dixitq;. Et uocauit nomē
 eius dicens. Quia posuit mihi dominus semē
 aliud. Sensus est. In me repertum est semē alie
 num & uirtus quedam ex qua generandus est
 messias. Reperi quandam auctoritatem apud
 doctores hebreos que apprime nostraz innuit
 intentionem. Dicitur in beresith rabba antiq̄
 hoc est in genesi magna antiqua super textuz
 genesis cap. iiii. Faciamus hominem & reliqua
 Ait rabbi symeon. Quod sibi uult textus p
 uerbiorum cap. xviii. Iustus prior ē accusator
 sui. uenit amicus eius & inuestigauit eū. Sen
 sus est. Quando ueniet deus ut iudicet orbem

in die iudicii totus mundus expauescet & timebit diem illum terribilem. dicentque. Quis rogabit pro nobis peccatoribus. tunc accedent ad Dauid eique dicent O dauid rex noster ora deum pro nobis quoniam ex te prodiit messias. Ipse autem eis respondebit. ob hoc ipsum quod dicitis non sufficio. Nam ex me multi reges perierunt. qui in multis deum offenderunt. Preterea ego sum infensus deo ob peccatum bethsabe & urie. tunc accedent ad moysen dicentque. O moyses magister noster tu qui dedisti nobis legem esque fidelis dei seruus ora deum pro nobis. Respondebit illis. non sufficio. quoniam quidam rogavi deum sineret me ingredi in terram promissionis & oratio mea audita non fuit. Quod si pro me potis non fui. quomodo pro aliis ero: Illi autem ad iacob se conferent dicentes. O iacob pater noster tu qui generasti duodecim tribus israel roga deum pro nobis. Ipse respondebit. non ualeo quippe quod duas sorores uxores duxi utraque uiuente. accedent postea ad isaac rogantes o isaac pater noster tu qui amore dei immolatus fuisti. I. & ora pro nobis. Ipse uero respondebit. non sufficio quoniam ex me natus est edom qui fuit idolatra & templum dei destruxit. Tandem ad abraam se recipient. eique dicent. O pater noster abraam. tu qui uoluisti filium

tuum immolare amore dei ora eum pro nobis.
 Ipse itidem ridebit non sufficere, quoniam ex eo pro-
 dierit ismahel. Cum ergo neminez inuenerint qui
 pro ipsis precetur, dicent. Eamus ad primum homi-
 nem qui oret pro nobis qui est absque peccato atque
 macula & hoc est quod dicit textus. Iustus prius
 accusator sui. ita diuus hieronimus transtulit
 ut textum glossaret. Verumtamen hebreus sic ha-
 bet. Iustus primus in lite sua, & dicent. O ho-
 mo prime cum nos omnes emanemus abste qui
 es a peccato imunes, ora deum pro nobis. Ipse
 autem respondebit: pro quo rogaturus sum: Si
 pro filiis iustis, non est necesse. Si pro iniquis
 & iis qui quantum in se fuit deum offenderunt falso
 iurantes nomen eius & pecuniam mutuantes ad
 usuram peierantes, blasphemantesque legem eius
 & sanctos propter quos dixit hieremias cap.
 v. Negauerunt dominum & dixerunt non est ipse. Pro-
 ces effundere nolo. quippe quod omni beneficio
 careant sintque omnino damnati. Sed orabo pro iis
 qui nec omni ex parte sunt iusti nec impii cum
 & hi filii mei sint. tametsi propter merita sua
 id assequi non debeant, tunc uenient omnes san-
 cti patres, reges, & iusti ad primum hominem
 dicentes. O prime homo & prime parens noster

tu qui creatus es manu dei & a peccato es immunis: precare pro nobis deum quia nos non sufficimus. tunc ueniet primus homo rogabitque deum pro eis. Deus autem iudicabit bonos & iustos propter suas operationes bonas & mediocres propter preces primi hominis uite eterne adiudicabit. Malos autem & impios perditioni perpetue. hoc autem est quod dicit textus & uenit amicus eius & inuestigabit eum instar elocutiones canticorum. cap. iiii. Tota pulchra es amica mea & macula non est in te. Ex his omnibus colligitur auctoritatem premissam de gloriosa uirgine loqui cum omnes patres sancti ad eam rogatum accedent: testabunturque hunc primum hominem esse ab omni peccato immunem: quod non cadit in Adam qui totum orbem condemnauit peccato suo quod maius fuit peccato Iude. Textus autem secundum hebreum dicentis iustus prius in lite sua & uenit amicus suus & inuestigauit eum: sensus est: hic primus homo qui est beata uirgo ob quam christus filius hominis uocatur: iustus est in lite sua qua in peccato originali conceptam fuisse accusata est & uenit amicus suus idest deus & hanc litem inuestigauit protulitque sententiam dicens. Tota pulchra es amica mea & macula non est in te. Quam

88.

quidem auctoritatem ad confirmationem nostre
rationis doctores hebrei adduxisse uidentur. Ex
omnibus his prophetiis clarissime ostenditur
materiam uirginis inclite factam fuisse cum massa
Ade ut diximus. Restat probandum a nobis
istud euangelistis. Primo ex Luca capitulo primo.
Et peperit filium suum primo genitum. Primum
autem est correlatiuum: cum non possit dici pri-
mus nisi ubi est secundus, sed quia intemerata
uirgo est Ade prima causa: Adam uero ab ea
processit quamquam in eodem tempore fuerint: ut
sol qui est primus in causa claritati suntque in eo-
dem instanti tamen claritas solem precedit: ita
inviolata uirgo cum Adam qui ab ea processit
& ab Adam totus orbis deriuatus est: omnes
sumus filii uirginis immaculate. Verumtamen
uerus filius & primogenitus est christus. Ex
empli gratia Aliquis rex multos filios natura-
les procreabit antequam ducat uxorem ex qua fili-
um suscipiet: certum est hunc primogenitum
esse. Ita dicendum de uirgine gloriosa a qua tam-
etsi totus orbis procedat eius tamen primoge-
nitus est christus: ideo dixit euangelista: Pepe-
rit filium suum primogenitum. Secundo extat
dictum sancti Iohannis euangeliste duobus in
g. ii.

locis. primo cap. Quando sacerdotes & leuite
hierusalem miserunt phariseos ad interrogan-
dum sanctū iohannem baptistam in deserto q̄
eis respondit. Medius aut̄ uestrum stetit quez
uos nescitis Ipse est qui post me uenturus est
qui ante me factus est. & alibi cap. i. Ecce ag-
nus dei ecce qui tollit peccata mūdi. hic est de
de quo dixi. Post me uenit uir qui ante me fa-
ctus est. Ex hoc sermone dicere debemus inten-
tionem nostrā esse ueram. qm̄ si dixerimus q̄
qui ante me factus est loquat̄ pro diuinitate.
falsum erit. q̄a dicit factus est & filius solo a
patre non factus nec creatus sed genitus. Si ue-
ro dicemus eum loqui de aduentu eius in hūc
mundū. itidem falsum erit. quippe cum sanc-
tus iohannes sex mensibus ante christi natiui-
tatem natus sit. Nam cū gloriosa uirgo statim
post salutationem accessisset ad sanctam helisa-
beth eam uisitandi gratia. diuus iohannes in
utero matris exultauit & se christo cōcepto in-
clinauit. Sequit̄ non de aduentu christi dici.
ueramq̄ esse opinionem nostram. uirginem in-
maculatam factam fuisse ex meliori parte mas-
se ade. & ob id absq̄ peccato originali concep-
tam. Reliquum est ut respondere debeamus &

satisfacere primo & secundo argumento sancti
 thome. Quantū ergo ad primū quo ait xpm
 non fuisse uerū filium beate uirginis. nec etiā
 ex uera stirpe unde pcessurus erat. Eadem enī
 argumenta fient contra nos cū diceſi immacu-
 latam uirginē non fuisse filiā sancti ioachin.
 dicimus nos satisfacturos aristotelis & plini
 auctoritate. Aristotelis in primis. xviii. de ani-
 malibus ita dicētis in socrate ē uirtus socratis
 ppria & etiam uirtus parentum & auorū & ce-
 terorū predecessorū tam parentū q̄ materno-
 rum & hoc usq; ad ultimū. Est in eo etiā uirtus ho-
 minis & deinde uirtus animalis. Cū ergo uir-
 tus socratis est fortis generat̄ masculus. Si de-
 bilis femina. Si aut̄ uincit uirtus ppria Socra-
 tis. assimilatur socrati siue mas siue femina. Si
 uincit uirtus patris Socratis generat̄ filius si-
 milis non socrati patri sed auo. ita deinceps af-
 cendendo. & si deficit uirtus cognationis gene-
 ratur homo nulli de parentela similis. Si autē
 deficit uirtus hominis ubi deficit motus oīm
 manet uirtus generatōnis monstrosa. & sic etiā
 procedit̄ ex parte matris. Item idem aristotelis
 lib. septimo de historia aīalium. Similes etiā
 aliqui parētibus aut auis suisq; maioribus ge-

nerantur. aliqui similitudinis nihil referunt.
Reddit etiam uel post plures eiusdem prosa
pie ut in Sicilia eius que adulteriū cum ethio
pe cōmiserat filia non colorē patris ethiopsis re
tulit. sed qui natus ex hac est. is auū ethiopē
regenerauit. Femine magna ex parte patri. ma
res patri pueniunt similes. Sed fit & e diuerso
ut femine patri mares matri similes procreent
Plinius autem libro. vii. naturalis historie ita
scribit. Similes quidem alios auo & ex geminis
quoque alteri patri alterum matri. annoque post
genitū maioris similem fuisse ut geminorum. quas
dam sibi similes semper parere. quasdam uiro
quasdam nulli. Quasdam feminam patri. matrem
sibi. in dubitatum exemplū est nicei nobilis
pictoris bizantii geniti qui adulterio ethiopsis
nata matre. nihil a ceteris colore differente. ipse
in auum degenerauit ethiopem. Ex uerbis ari
stotelis ostenditur causam cur filius patri assimi
letur siue parens sit siue non siue etiam mon
struosus sit partus esse uirtutem fortio rem ge
nerantis. certumque est hunc fetum uel dissimi
lis sit patri uel monstruosus filiū esse generan
tis. Nam si hoc non esset ordo mundi confunde
retur Si enim quispiam filium generaret quod nulli

ex parentibus assimilaretur. & propterea eū ex
 heredaret tamq̄ non suū filium. omne genus.
 principatus & regna funditus euerterent. nec
 sciretur cuius nam homo filius esset. aut cuius
 generis. & genealogie & leges false essēt. Filius
 est ergo quilibet generantis. quēadmodum &
 ethiopes qui filios generant albos. Doctores
 hebrei cum lex prohibeat ab esu nō nulla aīalia
 q̄ sunt in munda. aliaq; munda concedat. ani
 mal mundum: exempli gratia Vacca pariet ut
 tulum qui equo assimilabit̄ aiunt posse com
 medi. Nam & si equo similis est. filius tamen
 est ex genere uacce. Econtrario si equa pariet
 pullū qui uitulo assimilēt non posse comedi.
 quippe q̄ equus est & ex genere eque. Quidā
 doctor hebreus nomine gaon in quodā tracta
 tu suo qui inscribit̄ cepher harmeionoth hoc
 est liber expientie scribit euenisse in gerba apd
 saracenos quēdam ex adulterio asine filiā gene
 rasse. eiq; nubili coniugem dedisse. Illa autem
 nunq̄ passa est coniugis complexū nisi eo tem
 pore quo natura bruta sollicitat. Tūc maritū
 in secuta pregnans facta est. & mox dum infā
 tem aleret nunq̄ marito consensit usq; ad tem
 pus nature debitum. Preterea idem doctor ait

hanc puellam caruisse perfecto hominū sensu
& discretionē. Nam ubicumq; ordeū nancisci
poterat comedebat. Consequens est ex auctori-
tatibus aristotelis & plinii atq; experientia re-
rum magistra. ut cū uirtus ethiopum transie-
rit ad alterā generationē ethiopum generatoꝝ
& puella ab asina concepta filia fuerit genera-
tis quamq; ex uirtute monstruosa. intemerata
uirgo que concepta fuit uirtute honorifica &
mellie. filia sit sancti iochin & omniū descen-
dentiū. Satisfactum est prime & secunde q̄stio-
ni utpote q̄ cū gloriosa uirgo fuerit filia sanc-
ti iochin & omniū descendentiū satisfactio-
nis ordo non sit amissus. Preterea quoad secū-
dum argumentū dicimus q̄ eo modo quo as-
serimus materiā uirginis intemerate fuisse euz
materia ade. ipsamq; primā in cā eidem ade ab
eoq; orbem emanasse fortioꝝ fuisse congruū
satisfactionis ordinem contendimus. Nam cū
preciosissimo sanguini beate uirginis in esset
christi corpus. congruū est ueniret christus
ad purgandum ignoscendumq; peccato. Sicut
enim cū aliquis puer forte domum sedat atq;
deturpat. uocamus eius matrem ut mundet &
tergat filii sordes. ita christi humanitas ueni

91

ret ad diluendas inmunditias quas adam fece-
rat. Satisfacimus argumentis p̄missis in q̄bus
diuus thomas contra nos sentire uideat. Verū
tamen in primo sententiæ distinctōne. xliiii.
argumento terciō sic ait Beata uirgo fuit imu-
nis a peccato originali & a peccato actuali. Si
aut̄ mihi obiciat maximā partem sacroꝝ theo-
logoꝝ pugnare contra nos q̄ oībus argumen-
tis & rationibus eorū nō satisfacimus. dicemus
causam esse n̄ram ignoratiōē & ibecillitatem
Verūtamen unū illis responsum paratū habe-
mus ueriora & credibilia esse uerba p̄pheta-
rū q̄ adduximus q̄ eorū argumenta p̄ter alias
rationes q̄s diximus. Ad que accedit auctori-
tas sancte matris ecclesie q̄ instituit offitiū pre-
stantissimū & indulgentiā non mediocrē dicē-
tibus. quod si interrogabimur. Si beata v̄go
cōcepta fuit absq̄ peccato originali obiissetq̄
ante filii passionem. quo nā eius aīa euolasset
Ad inferos equū nō erat descendere. In paradi-
sū non poterat. q̄ adhuc porte non patebant.
Respōdemus duobus modis. Primo q̄ in neu-
trum locū accessisset sed ad aliū locū celoꝝ san-
ctissimum. Secundo dicimus p̄positionem de
obitu eius ante passionem nō habere locū. cū

1 n —

impossibile esset eam obire ante passionem tribus
rationibus. Prima quod iam institutum erat a deo ut
passionem filii uideret. Secunda quod necesse erat in
teruenire remissioni peccati cum omnia que in perpe-
trando peccato intercessere eius relaxationi inter-
uenire deberet ut supra plenissime probauimus
Tertia quod deus neminem obire facit ante tempus con-
stitutum nisi una ex duabus causis aut ob scele-
ra sua quibus mortem mereat aut ob uirtutes
& bonitatem: Nam quia deus sciebat forte hunc
peccatum recasurum: & ob id damnandum propter
misericordiam suam non sineret hanc animam perditum
iri, facitque mori tempore iusticie & bonitatis. Cum
autem immaculata uirgo esset sancta sanctificataque
ante eius aduentum: posteaque fuit & est sanctissi-
ma absque macula & peccato alicuius generis:
non poterat ante tempus obire quippe quod a iusticia
diuina non potest aliquid iniusti procedere. Hec
sunt que nobis uisa sunt de conceptione intemera-
te uirginis Marie: Subicientes nos emendatio-
ni eorum qui doctiores sunt & plus sapiunt. Va-
le qui leges & ora pro nobis.

FINIS.

Carmen in cōmendationem operis.

Diua salutifero colimus data pignora partu
 Et cadit in templis hostia multa tuis.
 Sacra refert: cumulatq; nouis altaria donis
 Datq; uaporatis mystica uina focis:
 Qui patrio pugnat tabo cecidisse minores
 Nec tu libato palmite gemma tumes.
 Aere ruēs pelagus p̄me uictor Heredia portū
 Dum foedam generis nō trahit illa notam.
 Ibis docte liber: sceleratas urere mentes
 Iam potes: & tetricos peruolitare uiros.

Antonius Byaxander Siculus.

Registrum foliorum.

Primum uacat	Dominus
braicum	in eternum
Cause uidelicet	Vero non
est sublimior	in tertio.
Turum &	Tuum
christi	satissacere
Gloriosam	
cum concepta	

Finis Registri.

Paris

Compositio de resolutione operis

Et in hoc libro colimus deus pignora pariter
Et caritas tamquam in lucis fulgore
Sicut in: cum in lucis fulgore
Dum in hoc libro colimus deus pignora pariter
Et caritas tamquam in lucis fulgore
Sicut in: cum in lucis fulgore
Dum in hoc libro colimus deus pignora pariter
Et caritas tamquam in lucis fulgore
Sicut in: cum in lucis fulgore

Actus in Deo et in creatura

Regnum Dei

Primum	Primum
secundum	secundum
tertium	tertium
quartum	quartum
quintum	quintum
sextum	sextum
septimum	septimum
octavum	octavum
nonum	nonum
decimum	decimum

Actus in Deo et in creatura

June 27 11,802.

Jan 27 1802

Inc. 163 A

" 163 B.

